

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 1.—80
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolpna petlitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 30 v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolpna petlitrsta po 60 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Mirovna govora.

Strast, ki je še nedavno narekovala o jstre besede angleškemu ministru Asquithu in ki so kot odgovor večkrat odmevale v nemškem državnem zboru od vladne strani, se je umaknila hladnejši, treznejši razsodnosti. Angleški minister ne govori več o zadnjih ciljih vojske, da treba sovražnika streti in nemški kancler zagotavlja, da Nemčija ni nikoli mislila na to, da bi si osvojila Belgijo.

Iz obeh govorov teh vodilnih krogov naše javnosti se vidi, da sovražniški odstranjujejo nepremostljiva nasprotja ter da si gredo, četudi po strahanskih ovinkih, naproti hoteč priti do trške, kjer bo mogoče govoriti besedo miru.

Pisanje listov o posebnem miru z Rusijo označuje sicer Asquith kot nesmisel, vendar se iz člega govora vidi, da take govorice o posebnem miru nanj zelo neugodno vpivajo. Angleški politik daleč vidi ter ve: Kar more biti sedaj še ni istina, se lahko pozneje zgodi, ker ob dogovorih glede miru, se bo pokazalo, kaka nasprotja glede medsebojnih koristi vladajo pri naših sovražnikih.

Značilna v tem pogledu je okolnost, da Asquith v svojem govoru ni izpregovoril nobene besede o napovedanem novem poljskem kraljestvu, dasi je govoril o Portugalcih, o Srbih in celo o Armenci. To je dokaz, da ententa ni še edina glede tega vprašanja ter da ne ve, kakšno stališče bi zavzela glede častne besede srednjeevropskih dveh vladarjev, da se po vojski vstvari novo poljsko kraljestvo.

Iz obeh govorov prasketajo v daljini daljavi svetle iskre napovedujočega se miru. Osrednji državi sta močni dovolj, da klubujeta zmagovalno vsem svojim sovražnikom in nasprotniki so se prepričali, da ju je na bojiščih nemogoče premagati. Ker pa tudi Nemčija zatrjuje, da vodi samo obrambno vojsko, zato je dana podlaga, da se ustavi prelivanje dragocene človeške krvi, ker se boji bijejo brez upa na odločilno zmago.

Nemški kancler in Asquith se prepirata, kedo da je povzročil vojsko, a se srečujeta v misli, da je vojska dozorela. Tako presojajo pomen teh dveh govorov zlasti listi nevtralnih držav, ki morajo občudovati nezlomljeno moč Avstrije in njenih zaveznikov, ki se uspešno borijo skoraj bi dejali proti celemu svetu in to sedaj že tretje leto.

O našem inistrskem predsedniku Koerberju pravijo, da se drži pravila:

Umevaja prav čas in razmere, v katerih živimo, in potem uravnava svoje delo. Ako se bodo vplivni državniki držali tega navodila, pridemo kmalu do častnega miru.

Skrb za mladino.

S strahom opazujemo, kako se od leta do leta množi število zanemarjenih otrok, ki so že v prav nežni mladosti stopili na opolzlo pot greha. Oblasti so se začele resno pečati s tem, kako bi bilo mogoče pokvarjenost mladine preprečiti in sprijeti mladino pobiljšati. Pred nekaj leti so se pri c. kr. okrajnih sodiščih ustanovila društva, katerih namen je, skrbeti za zanemarijene otroke. C. kr. deželne vlade so izdale posebne določbe za varstvo mladotletnih. V Ljubljani so se za poštiniško dobo otvorila dnevna zavetišča za šolske otroke in tudi med šolskim letom bodo otroci dobili taka zavetišča.

Vse to je hvale vredno. Vendar se pa na ta način ne bo veliko doseglo. Pokvarjenost mladine je socialna bolezen. Težka bolezen se pa ne ozdravi, če pije bolnik razne čaje in se maže z raznimi nedolžnimi mazili. Dokler se ne odstranijo vzroki bolezni, bo bolnik vedno dalje hiral. Tako bo tudi vse delo za pokvarjeno mladino sama krparija, dokler se ne bodo odstranili vzroki, iz katerih prihaja zlo v mladino.

Vzroki, da je mladina pokvarjena, se lahko iščejo v nezdravih rodovinskih razmerah, v šoli in v javnosti.

Alban Stolz pravi v svoji knjigi »Erziehungskunst«: »Materi, ki je nereligiozna (t. j. brez pobožnosti), veljajo besede: Bolje bi bilo, da bi ji bil privezan na vrat mlinski kamen in bi ležala potopljena na dnu morja, kakor da je postala mati.« Brez števila zgledov potrjuje, da ima učeni pisatelj prav. Kakor na vrtu, kamor skoro nikdar ne posije sonce, ne raste nič koristnega, ampak samo plevel, tako tudi iz družin, v katerih ne sveti in ne greje sonce vere, ne morejo priti dobri otroci. Zato bi morala država reševanje mladine začeti pri starših. Korenino je treba očistiti gnjilobe, če hočemo, da bo drevo rodilo lep sad. Zato bi bila naloga države, da napove odločen boj brezverstvu. Vera je duša države. Država brez vere je mrlič. Zato so v srednjem veku brezverstvo šteli med največje zločine proti državi in ga je država tudi kot takega kaznovala. Dokler se v državi goji brezverstvo, ne bode skoro nič izdali vsi ukazi za reševanje mladine.

Drug vzrok sprijenosti mladine je v tem, da se starši, ozir. njihovi namestniki nič ne menijo za to, da bi otroke prav vzgojili. Tu je oče pijanec, tam mati slaba; tu delajo z otroki kot z živino: jih pretepajo, silijo k težkim delom, jim ne kupijo obleke, morajo stradati, tam se otroci potepajo okoli ves božji dan, in starši ne pogledajo za njimi. In Bog v, na koliko načinov se še zanemarija vzgoja otrok ali se pa kar naravnost vzgajajo za hudobijo. In kaj je doslej storila država proti temu? Morajo se zgoditi že vnebovpijoči slučaj, da poseže vmes državna oblast. Če pa kak dober učitelj ali duhovnik stori kak korak, da bi pobiljšal in rešil spridenega otroka, mora biti vedno v strahu, da bi ga otrokovi starši s tem ali onim paragrafom ne spravili pred sodišče in v kazen. Državi ne more biti vseeno, ali se otroci dobro ali slabo vzgajajo. Zato mora starše prisiliti k temu, da bodo prav vzgajali svoje otroke in mora imeti posebne nadzor-nike, ki bodo pazili na to, da starši ne bodo zanemarjali svojih vzgojnih dolžnosti. Ko bi država resno hotela, bi na primer lahko izpreobrnila vse pijance, in že s tem bi bilo za vzgojo mladine storjenega neizmerno veliko.

Tudi nevednost staršev je velik vzrok slabe vzgoje. Večkrat so starši dobri, pošten, otroci pa niso tako vzgojeni, kot bi človek pričakoval. Cerkevna oblast sicer nalaga duhovnikom dolžnost, da uče starše krščanskega vzgojeslovja, in duhovniki to dolžnost večinoma tudi izpolnjujejo. Pa kaj pomaga, ko veliko staršev ne pride k temu pouku. Prirejati bi se morali za žene in neveste in za starše, ki imajo še male otroke, posebni tečajji za vzgojeslovje, in ti tečajji bi morali biti obvezni. Pred poroko naj bi vsak ženin in vsaka nevesta napravila izpit vzgojeslovja. S tem bi se vsaj nekaj doseglo.

Najbolj surovi med mladino so rokodelski vajenci. Seveda so med njimi tudi častne izjeme. In kako naj bi bili dobri? V delavnici ne slišijo ves dan nič drugega kakor nesramno klafanje, kletev in protiversko govorjenje. Ni hče jih ne priganja k molitvi, pa jo opuščajo. V cerkev večkrat se v nedeljo ne morejo. Pri njih je posebno potrebno skrbeti za varstvo in zanje je posebno treba vzgojnih postav. Pri brezvestnih mojstrih more kaj doseči samo postava in strogo postavno nadzorstvo.

Ves pouk bi moral prešinjati duh vere. To se pa ravno pogreša v moderni ljudski šoli. Zato pa nima moči, da bi mogla položiti trden temelj za poznejše pošteno življenje, in še manj

moči ima, da bi popravila to, kar je za-grešila domača vzgoja. — O srednjih šolah velja pravilo: »Po njihovem sadu jih boste spoznali.« To je gotovo, da zapusti veliko mladeničev srednje šole, popolnoma odtujenih Bogu. Ko bi na teh šolah vladal verski duh, bi bilo drugače. Vedno se govori o šolskih reformah, pa se gleda pri tem vedno le na umsko in telesno izobrazbo. Da bi se vpeljale v šole take reforme, ki bi vzgajale pri mladini voljo in srce, na to se ne misli veliko. In vendar bi bile te reforme najbolj potrebne, če hočemo, da se zajezi med mladino napredujoča sprijenost.

Reformirati se mora pa tudi naša javnost, ker bi drugače reforme v šoli in v domači hiši ne dosegle svojega namena. In kdo ne ve, koliko je zunaj šole in domače hiše pohujšanja za mladino! In to pohujšanje se širi brez kazni. So razne društvene knjižnice, ustanovljene na podlagi državnih postav, in v teh knjižnicah se izposojajo dečkom in deklicam knjige, ki jih odrasli ne more pogledati, ne da bi zarudel od sramu. Učenec, pri katerem se zaloti taka knjiga, se strogo kaznuje, glavni krivec pa ostane brez kazni, in to so imenovane knjižnice. In kaj vse dobi mladina po raznih prodajalnah! In kar ima ulica strupenega za mlado srce, o tem ni treba posebej govoriti.

Dnevna zavetišča so lepe reči, vendar nam mladine ne bodo rešila. Treba je zlu iti do korenine in tam začeti zdravljenje.

LISTEK.

Goričani rojakom.

Prisilil nas je bojni grom, da svoj smo zapustili dom. Med Vas smo, bratje, prihiteli, od Vas utehe si želeli. In Vi odprli ste srce, podali nam roke. O hvala Vam, povrni Bog Vam tu in tam! — A, ko potujemo okoli, glas večkrat slišimo oholi: »Za božji čas, begunci so pri nas!« O, duše zlate, to boli, ker pač begunci nismo mi. Begunec je vojak nespreten, ki bil tako je strahopeten, da boja se je zbal, k sovragu se podal. A mi predragi domovini smo vedno bili zvesti sini. Pač grom topov in puškin strel nad nami je hromel, sovražne kot peklenske sile nad nami so se bile,

'z med nas pa, kakor vsak junak, nevstrašen vstrajal je vsak. Begunci torej nismo mi, le sili smo se vdali vsi. — Izdajica pač tudi je begunec, ki bil sovragu je vohunec, in za nesrečen zlat skrivnosti čet je šel izdat, si zlate slikal je gradove, priklical sebi le strahove, ko vest prihrula je na dan, v tujino zbežal je plašan. Izdajice pa iščite drugodi, nikdar med nami todi. Up eden le in eden cilj nam vedno je pri srcu bil, da domovino drago ovenčali bi s častno zmago. Naš dom cesarstva je mejnik, nas vsak je bil njegov branik, in ljuba nam je bila pač smrt nemila, kot da domovju gospodar kdaj tuj bi bil vladar. Mi sili le smo se podali, nikdar sramotno ubežali, in zdaj srce medli po dragi zemlji rojstni. Zato le čujte nas, rojaki Vi in znanci: Begunci nismo mi, mi smo izgnanci!

A Vas, predragi, ljubi Bog obvaruj vseh nadlog, obvaruj Vas največje »begunske« vsaj nesreče!

Soflanski.

Za hrib.

Četovodja Jernej Srebotnjak iz Predjame pri Postojni je pisal svojemu očetu sredi oktobra t. l. naslednje pismo:

Kakor sem Vam bil poročal v predzadnji dopisnici, smo bili do 6. t. m. par dni na odmoru. Ta dan smo pa bili dopoldne ob 10. uri alarmirani ter smo takoj odšli nekako tako, kakor bi šli od Sv. Brice k Ponikvam in od tam na Vrh Bukovca, kamor smo dospeli že pozno zvečer.

Drugi dan, 7. t. m., krog 9. ure zvečer smo dobili nalogo, da z naskokom zopet osvojimo hrib, katerega so bili Lah par dni prej zavzeli. Na potu k naskoku smo delali Gruden (Opere), Ulčarjev z Gorenj in jaz oporoko in drug drugemu izročali pozdrave na domače.

Čimdalje smo šli, tembolj so drdrale laške strojnice. Kdor hoče vzeti kak hrib, mora priti na vrh. In to ni bilo

tako lahko, kajti strmina je bila silna in tla kamenita. Razen tega je Pepplino pridno valil kamenje, ki je marsikaterega mojih tovarišev odneslo v 200—300 m globok prepad. Ko smo se približali za 20 korakov, je nastal vroč boj z ročnimi granatami, kamenjem in bajonetom, ki je trajal približno eno uro. Nato je Lah urno pobrisal z našega hriba.

Po uspešno dovršenem boju sem šel iskat Opareta, ki se mi je žalostno oglašil:

»Tle sem, tle, ma samo z eno nogo.«

Pa ni bilo res tako; bil je le težko ranjen v stopal. Obvezal sem ga, spravil na varno in pokril s par deskami. Kaj je bilo potem z njim, mi ni znano.

Nato sem šel iskat Ulčarjevega iz Gorenj in ga tudi našel, a žalibog ranjenega in na kraju, da sem komaj do njega prišel. Vzel sem tri može moje stotnije, da ga odnesemo.

Kmalu nato je padla mina pred menoj, katere košček me je počesal po glavi. Hudega ni, a vendar sem se onesvestil — radi smrdljivega dima; potem me je neki vojak obvezal in odrinil sem kakor z Nanosa proti Ponikvam. Res. huda je bila bitka za hrib B, a,

gotavlja ugodno dolgotrajno obrestovanje glavnice ter je našla ob IV. vojnem posojilu jako močan odmev med podpisovalci. Druga oblika je 5½-odstotno posojilo na zakladne liste, ki se v 5½ letih popolnoma vrne. Tudi topot se bodo nudile podpisovalcem razne ugodnosti ter je pričakovati, da bo tudi to novo vojno posojilo uspelo v blagor države.

Razvoj gospodarskega življenja v Avstriji je šel tekom vojne nakvišku. Naše industrije, naše obrti, naše trgovstvo, zlasti vojno, cvete, delavec je dobro plačan in čeravno so tuintam težave v javnem življenju, so to večinoma le mimoidoči pojavi, katerim je mogoče v kratkem priti v okom. Vsaka vojna ustvarja ovire in težave, toda avstrijsko prebivalstvo tekom 27 vojnih mesecev ni le sijajno zdržalo, marveč je, zaupajoč na končnoveljavni uspeh našega orožja, v štirih vojnih posojilih dalo državi na razpolago tudi potrebna sredstva za nadaljevanje vojaških operacij, in sicer skupaj 13½ milijarde.

Peto avstrijsko vojno posojilo bo nudilo podpisovalcem enaka jamstva kakor prejšnja, nosilo bo posestniku ravno tako bogato obrestovanje kakor prejšnja. Žrtev je torej le majhna. Kajti kje se je celo v mirni dobi dobil državni papir, ki bi bil dal 5½-odstotni dobiček? Vsi, kateri so si z bogatim zaslužkom nakupili denarjev — in teh se predvsem tiče — imajo naravnost dolžnost, nuditi domovini pomoč, kakor hitro gre za to, da v času sile podpremo našo slavno Avstrijo.

Avstrijci hočemo v prvi vrsti pokazati našim zaveznikom, da ne zaostajamo v pripravljenosti za domovino; našim sovražnikom pa hočemo dokazati, da smo vedno umeli in še umevamo z blagom in krvjo braniti našo ljubo domovino.

Parlamentarne stvari.

Parlamentarna korespondenca poroča: Kar se tiče stališča nemških poslancev nasproti novemu ministrstvu, je pač merodajna izjava največje skupine Nemške narodne zveze, namreč Nemške delovne skupine, da je zavzeti nasproti novemu ministrstvu prijazno stališče in tako čakati nadaljnje razbistritve. Pri posvetovanjih zastopnikov strank z ministrskim predsednikom so bile na dnevnem redu predvsem stvari, ki se tičejo ljudske prehrane, dalje posebno državni jezik, odcepitev Galicije, razdelitev okrožij na Češkem in upostava parlamenta v Avstriji. Zadnje vprašanje je eminentno gospodarskega pomena. Ministrski predsednik se je o vseh teh vprašanjih izrazil nasproti zastopnikom parlament. strank v smislu, da je treba vsa ta vprašanja rešiti tako, kakor zahtevajo državne koristi. V kratkem razpošlje ministrski predsednik vabila k nadaljnim konferencam; v le-teh se ima razpravljati o zasedanju državnega zbora. Ustanovili se bodo potrebni pridržki in mogoči predpogoji za zasedanje parlamenta. V zvezi s temi konferencami bo sklical predsednik poslanske zbornice ponovno sejo parlamentarnih zastopnikov, ki bo dovedla do končnoveljavne rešitve vprašanja o sklicanju državnega zbora.

»Parlamentarna korespondenca« javlja dalje iz poučenega vira, da je že Stürgkhovo ministrstvo razpravljalo vprašanje o podaljšanju zakonodajne dobe državnega zbora in justični minister dr. pl. Hohenburger je ministrskemu predsedniku predlagal, naj bi se vložil zakonski načrt, glasom katerega bi se poslaniški mandati, ki praviloma potečejo 11. junija 1917, primerno podaljšali. Povod za tak zakon dajejo sedanje vojne razmere, v katerih bi bilo težko izvesti nove volitve.

novojniki, dobre, zlate dušice — so me kar žalostno gledali, kajti vedeli so, da se gre sedaj za naše življenje ali smrt. Za svojo osebo sem bil še precej hladnokrven in nič razburjen.

Priplazimo se do 50 korakov blizu Italijanov. Ti vrage so me že zapazili. Misliš si lahko, kaj je bilo. Pokanje in živiganje pod in nad nami. Srečno pa sem se priplazil z vsemi možmi na 12 do 15 korakov. Bil sem sam pri obeh vodih. Moj tovariš je bil že ranjen, štabni narednik se je pri plezanju spahnil nogo, in tako sem ostal sam. Kobacal sem se z leve na desno in obratno in navduševal moje može.

Poskočim kvišku, da bi videl, kaj se pred menoj godi. Videl sem samo eno svetlo črto. Zavpijem in skočim naprej. V tem trenutku pa en polentar vrže ročno granato, ki me je zadela v lice in v vrat. Z desno roko se primem za glavo in omahnem. Rokav je bil v trenutku poln krvi. Sanitejec priteče, me vzdigne in obveže. Ko se zavem, sem se podal javit predstojniku, kaj je z menoj. Spravili so me v voz, nato na železnico, in danes sem v Petrinji na Hrvaškem. Rane so se skoraj že zacelile. Kaj se je z možmi zgodilo, nič ne vem...

Tako svak. Omenim še, da sva oba iz ene občine, tam doli ob Soči, katero je Lah najprej požgal in porušil in potem je zasedel. Brez doma, brez hiše... ič.

Naši letalci nad Padovo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. nov. Uradno: Nobenih dogodkov. Dunaj, 12. nov. Uradno: Položaj se ni izpremenil. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 12. nov. (K. u.) Naša morska letala so ponoči od 11. na 12. novembra napadla Padovo; z bombami so zadeli poslopje vojaškega poveljstva, kolodvor in pehotno vojašnico. Vojašnico v mestu so zažgali; požar se je opazoval 40 kilometrov daleč. Kljub ljutemu obstreljevanju in neugodnemu vremenu so se vrnila letala nepoškodovana.

Poveljstvo modnarice.

Junaštvo Hrvatov v deveti italijanski ofenzivi.

»Milost božja in vsi svetniki, da je še kdo izmed nas ostal živ!« mi je rekel neki vojak. »Tu se je klalo cela dva dneva in dve noči: Vsi sveti, vseh mrtvih dan! Italijansko topništvo je prenehalo streljati, a naskakovati je začela njihova pehota. Sedem njihovih polkov se je že izmenjalo pri napadu na nas, na naše tri bataljone, kateri so postali že popolnoma gluhi od strašnega topništva. Začelo se je 28. oktobra pa trajalo do 1. t. m. Najprej je prenehalo italijansko topništvo streljati na naše postojanke ter je streljalo le izza nas na cesto, da nam na ta način prepreči dohod vsake pomoči. Naše topništvo je v salvah streljalo na Italijane, kateri so padali kot snopje. Italijani so prodrli v našo prvo črto, tja do bataljonskega poveljstva ter so od nas zahtevali, da naj se udamo. Seveda so naši na te klice ostali gluhi, ampak so v odgovor prav pridno mlatili po Italijanih. »Avanti fratelli! Avanti Savoja!« so vpili italijanski častniki. Ali junaštvo naših vojakov je rešilo položaj. Naš prvi in drugi bataljon sta prešla k napadu. Tisti Italijani, ki so prodrli do bataljonskega poveljstva, so padli, a naša strojna puška je pričela kositi Italijane. Italijani so pričeli bežati. Kar jih ni moglo uiti, so se udali. Sedemkrat smo ta dan prešli k protinapadu. Dosti naših je padlo, ali Italijanov je padlo še šestkrat več. Posebno mrtvi dan je bil prvi dan mrtvih. Polkovnik N. je bil izredno zadovoljen s svojim polkom, a prvi in drugi bataljon sta dokazala svoje junaštvo.« (»Novine«.)

Strašne izgube Italijanov.

Preko Curiha se poroča iz Rima: Cadorna in njegova okolica je preplašena radi izredno težkih izgub med zadnjimi italijanskimi napadi pri Soči. Cele divizije so morali vzeti iz bojne črte; poslali so jih v zaledje, da jih izpopolnijo. Zaloge streliva tudi za daljšo ofenzivo niso zadoščale. Cadorna je nasprotoval novi ofenzivi, a ukazali so mu v Rimu, naj napade. V Rimu so se baje zdaj prepričali, da se upi, ki so jih stavili na zadnji nastop, niso uresničili.

Novi italijanski poslanik v Parizu.

Rim, 11. novembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Uradno se razglašajo imenovanje markija Salvago Raggi za poslanika v Parizu.

Bissolati na zapadni fronti.

Rim, 11. novembra. (Kor. ur.) Bissolati odpotuje danes preko Pariza na francosko, angleško in belgijsko fronto.

Sv. oče proti slavitvi Oberdanka.

Švicarski listi poročajo iz Rima: Katoliška mladeniška zveza v Pizi je pela na neki slavnosti Oberdankovo himno, kar je katoliške kroge zelo užalostilo. Sv. oče je zato zvezo pogrjal.

Radi veleizdaje

so uvedli v Italiji sodno razpravo proti več socialistom, ki so širili zaplenjene oklice, v katerih hujskajo vojake proti nadaljevanju vojske. Razprava je napovedana na 13. t. m.; trajala bo več časa.

Ruski porazi.

Tudi zadnje dni so doživeli Rusi na več odsekih občutne poraze. Njihov protisunek v prostoru Tölgyškega prelaza, katerega so izvedli z močnimi silami, je smatrati kot popolnoma izjalovljen, ker zavezniki niso le pridobili nazaj vsega svojčas izgubljenega ozemlja, marveč so svojo prvotno posest, kakor dokazujejo zadnja poročila, še znatno razširili. Kraj Hollo, kjer smo izsilil prehod čez skalnato dolino Bistriciore, leži severozahodno od kraja Tölgyes; s tem smo napravili važen korak, da preženemo nasprotnika z zadnjega kosa ogrskih tal, ki ga ima še zasedenega v odseku Gyrgye.

Bistvena in značilna je osvojitve dela ruske glavne postojanke na vzhodnem bregu Narajowke; kakšno važnost pripisuje sovražnik tej pridobitvi, kažejo njegovi ponovni protinapadi.

V prostoru pri Baranovičih se Rusi zama trudi, da bi znova osvojili iztrgane jim postojanke pri Skrobavi.

Ti tako uspešni sunki priklepajo sovražnika na mesto, ovirajo ga, da ne more odposlati znatnejših čet na rumunsko fronto in pripravljajo nadaljnj uspehe; tudi svoječasna prepoditev Rusov z zapadnega brega Narajowke je bila sestavljena iz manjših taktičnih podjetij, ki so v svoji vsoti končno omogočili velikopotezni napad, ki je popolnoma dosegel nameravane cilje. Večjo delavnost naših armad moramo pa ceniti tudi s stališča, da občutno moti veliko reorganizacijsko delo, ki ga izvaja sovražnik v zaledju z namenom, da pripravi do spomladi novo veliko armado.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. nov. Uradno:

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Naši napadi na obeh straneh reke Alute so zopet napredovali. Zahodno od Predealske doline so avstro-ogrške in nemške čete z naskokom vzele 6 rumunskih postojank, ki so ležale ena za drugo in se držale nasproti dvem sovražnim napadom. Na teh delih bojne črte smo ujeli 360 mož in zaplenili 2 strojni puški. V gorovju Gyrgygo smo prekoračili severno Hollo dolino Bistriciore. Pri Smotrecu v Karpatih je popolnoma uspel sunek nemških lovcev; sovražnik je izgubil 60 ujetnikov.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Nemške čete so vzele vzhodno od Narajovke s krepkim napadom 120 m široki kos jarka sovražne glavne postojanke. Pet ruskih protinapadov na tem mestu ravno tako ni uspelo, kakor niso uspeli napadi, ki jih je izvedel sovražnik proti novim nemškim jarkom pri Shrobavi.

Dunaj, 12. nov. Uradno:

Pri Oršovi in južno od prelaza Szurduk smo pridobili na prostoru. Sovražniku smo v Alutski dolini zopet iztrgali nekaj postojank. Severnozahodno Soosmezoe so Rumuni poizkusili osemkrat napasti, a smo jih vselej popolnoma odbili. Močnejše so se pričeli bojevati v južnem delu gozdnih Karpatov. V bojih na prostoru prelaza Rdečega stolpa smo ujeli od 10. novembra 18 častnikov in nad 1000 mož, zaplenili smo 7 topov.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Sunek Rusov vzhodno Narajovke ni uspel.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. nov. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Z močnimi iznova privedenimi silami so Rusi zaman poizkušali, da nam iztrgajo postojanke vzete jim pri Skrobavi. Napadi so se zrušili z velikimi izgubami.

Pri Narajovki so vdrle nemške čete v rusko glavno postojanko jugozahodno od Fol. Krasnolesie; ponoči so zopet odbili pet ljutih sovražnih protinapadov.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Napad nemških lovcev pri Smotrecu v Karpatih je popolnoma uspel. Odvedli so 60 ujetih Rusov iz zasedenih in uničenih postojank.

Uspešno so se nadaljevali napadi nemških in avstrijskih čet na severnovzhodni erdeljski bojni črti.

Z naskokom smo vzeli zahodno ceste iz Predeala v Sinaio več utrjenih rumunskih postojank in ujeli 160 mož.

Berlin, 12. nov. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Ponovljeni napadi Rusov na vzhodnem bregu Narajowke jugozahodno od Fol. Krasnolesie na po nas pridobljene postojanke so se izjalovili.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Topovski ogenj v južnem delu gozdnih Karpatov je zopet oživel. Tam so se razvili boji, ki so za nas ugodno izpadli. Nemške čete so odbile na erdeljski vzhodni bojni črti severno prelaza Oito osem sovražnih sunkov. Med odbitimi rumunskimi napadi na Monte Fruntu in Monte Sote in pri odvzetju sovražnih postojank na obeh straneh reke Alute smo, če vštetejemo včeraj ujetih 200 mož, ujeli 18 častnikov in nad 1000 mož in zaplenili 7 topov.

Naše čete so napredovale na predealski cesti, v prelazu Szurduk in pri Oršovi.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

V Dobrudži in na donavski bojni črti nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster:

pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

9. novembra: Zapadno bojišče: Tekom dneva nič važnega. Južno Dornevatre se boj nadaljuje. Južno vasi Hollo so izvršile avstrijske čete protinapad. — Rumunsko bojišče: Sedmograško: Vzhodno doline Buzeu so Ru-

Naš cesar lahko obole!

Dunaj, 11. nov. (K. u.) Korespondenca Wilhelm poroča: Poizvedeli smo, da boleha Nj. Veličanstvo cesar nekaj dni na lahki katarini afekciji. Cesar, ki dnevnih opravil ni izpremenil, posluša vsaki dan običajna poročila.

Vprašanje miru.

»Handels pravi, da se vojskujoči se stranki lahko približata z ozirom na izjavo nemškega kanclerja, po kateri je tudi Nemčija pripravljena sodelovati, da se zagotovi v bodoče mir potom mednarodnega razsodišča.

Stave pri Lloyd, da se bo sklenil mir pred enim letom, stoje zdaj v razmerju 60 : 100; pred dvema tednoma je bilo razmerje 30 : 100.

»Politiken« piše: Lord Grey in Bethmann Hollweg se prerokata, kdo je zakrivil svetovno vojsko, a oba pravita, da želita, naj bi se kmalu sklenil mir, ki bi priznal načelo pravice in preprečil bodoče vojske. »Nieuwe Rotterdamse Courant« pa piše, da sta se v svojih izjavah približala Asquith in kancler vsaj glede na mirovna jamstva potem, ko se bo sklenil mir.

V. avstrijsko vojno posojilo.

V najbližjih dneh izide poziv za podpisovanje petega avstrijskega vojnega posojila, ki se vrne v 40 letih; ta oblika za 5½-odstotnem amortizacnem vojnem posojilu, ki se vrne v 40 letih; ta oblika za-

Slika z kraškega bojišča.

Moj svak, praporščak Lojze V., dijak četrttega tečaja slovenskega moškega učiteljskega v Gorici, mi piše iz bolnišnice v Petrinji na Hrvaškem na tirolsko bojišče:

... Zanima Te, kdaj in kako sem bil ranjen. V naslednjem na kratko. Poznaš doberdobsko planoto prav dobro. Saj sva v mirnem času skupaj prehodila večkrat skoraj vse vasi spodnjega Krasa. Uro daleč od naše sedaj porušene domače rojstne hiše sem se bojeval z Italijani šest, da, skoraj sedem mesecev in čudim se samemu sebi, da nisem bil prej ranjen.

Dne 12. septembra smo prišli iz ognja v M., da se odpočijemo. Toda 15. smo že spet odšli poditi in pobijati italijanske vrage. Dne 16. sem šel na patroljo. Na večer istega dne so prišli še drugi za nami. Noč sem prebil z dvema vodoma v drugem jarku. Čakal sem na daljna povelja. Dne 17. ob 3. uri zjutraj ni še nič bilo. Šel sem nazaj, da bi se naspal, zaspan sem bil hudo, kajti že tri noči nisem zatislil očesa. A komaj sem se vlegel, pride nadporočnik, in glasilu se je: »Auf!« Gledal sem. Pove mi, da moramo zavzeti koto 144 in polentarija nazaj potisniti. Mislil sem si: »Lojze, danes boš kaj skupil.«

Šli smo od ceste proti dokaj strmemu vrhu. Moji slovenski možakarji — sami čr-

muni odbili Nemce in privedli s seboj eno strojno puško in 100 ujetnikov. V dolini Jiu so bili sovražni napadi odbiti. — Bojišče ob Donavi: Potem ko so naše čete odbile sovražne prednje straže, so prodrle v južni smeri. Vas Haršova gori. Sovražnik jo je zašgal na več krajih.

10. novembra: Zapadno bojišče: V ozemlju Skrobove je podvzel sovražnik večkrat ofenzivo in naše čete, ki so odbile 7 napadov, kljub srditemu odporu prisilili, da so se umaknile na drugo črto jarkov. Nasprotnik se je posluževal pri teh napadih metalcev plamena. Ob Bistrici so z uspehom delovali naši poizvedovalni oddelki v Paczkosu, Starem Ljesu in Bolgočani Stari. V ozemlju Dornevatre je izvršil sovražnik v dolini Bistrice pri vaseh Hollo, Tolnec in Butna protinapad, ki nas je prisilil k izpraznitvi več višin, ki smo jih zasedli prejšnji večer. Boj se tu nadaljuje. — Rumunsko bojišče: Sedmograško: Odbili smo več sovražnih napadov v dolini Trotusu. Zapadno od doline Buze je sovražnik z napadi potisnil rumunske čete 4 vrste proti jugu. V smeri na Predeal so podvzeli Rumuni ofenzivo in napadli levo krilo sovražnika. Boj se tu nadaljuje. V smeri proti Campolungu smo odbili sovražne napade pri Nemoesti. — Donavsko bojišče: Naša konjenica in pehotni oddelki so zasedli kolodvor v Dunarej, 3 vrste od Črnevode. Vrše se boji za most v Črnivodi. V osvojenih odsekih smo našli nad 200 trupel. Napravili smo ujetnike in uplenili eno strojno puško. Zasedli smo mesto Haršovo kakor tudi vas Muslu in višine 3 vrste južno Dulgheru in 5 vrst jugozapadno Casimcea.

Rumunsko uradno poročilo.
10. novembra: Severno in severno-zapadno bojišče: Ob meji Moldave in do Predeluta je položaj neizpremenjen. V dolini Prahova zelo srditi boji, posebno na lev. krilu. V ozemlju Alute se boj nadaljuje. V dolini Jiu in pri Orșovi je položaj neizpremenjen. — Južno bojišče: Ob Donavi topovski boj. En monitor in dva stražna čolna sovražnika, ki so se bližali mostu v Glurgiu, so bili prisiljeni s topovskim ognjem, da so se umaknili. — V Dobrudži nič novega.

Časopisje sporazuma o izgubah Rumunov.
Agencija Havas poroča iz Bukarešte: Nemška dnevna poročila objavljajo pretirane podatke o številu rumunskih vojnih ujetnikov. Od 1. do 31. oktobra sta osrednji velesili ujeli 61 častnikov in 5761 vojakov, zaplenili pa 25 topov, 60 strojnih pušk, 6287 pušk, 551 tisoč nabojev, 41.668 krogel in veliko drugega blaga, med njim 2000 šotorov.

Rumunski general na ranah umrl.
»Temps« poroča iz Bukarešte: General Dragalinu, poveljnik neke rumunske armade, je umrl na ranah.

Rumunija pristopila londonskemu dogovoru glede na sklepanje miru.
»Az Est« poroča: Kronske svet v Jassy je sklenil, da pristopi Rumunija londonskemu dogovoru proti sklepanju posebnega miru.

Rumuni naročajo vojni material na Japonskem.
Lyonski listi poročajo: Na Japonsko bo odpovalo rumunsko vojaško poslanstvo. Vodil ga bo polkovnik Felise. Z Japonci bodo sklepali pogodbe o nabavi vojnega blaga.

Kužne bolezni med rumunskimi begunci.
Iz Odese se poroča, da razsajajo med rumunskimi begunci, ki jih je na tisoče, legar, kolera in marogasti legar. Posebno otroci veliko trpe.

Bratianu bo odstopil.
»Adeverul« poroča, da bo Bratianuova vlada morala odstopiti in da ji bo sledila najbrže vlada Take Jonescua.

Tudi pozimi se bo nadaljevala vojska.
Ruski vojaški krogi izjavljajo, da se bo radi zelo zapletenega položaja tudi pozimi na vseh bojiščih nadaljevala vojska.

Ruski topovi utihnili.
Švicarski listi poročajo: Med Luckom in Dvinskem že več tednov topovi popolnoma molče; tudi pehota le malo strelja. Ruskim vojakom so namreč zapovedali, da morajo zelo s strelivom varčevati.

Bolni carjeviči.
Berlinski »8 Uhr-Blatt« poroča, da je rodbinskemu svetu v Carskem Selu osebni zdravnik poročal, da se prestolonaslednikovo zdravje ni poslabšalo.

Aretacije v Petrogradu.
V Petrogradu so ponoči od 2. na 3. t. m. zaprli v neki važni politični zadevi več oseb. Med drugimi so zaprli enega člana državnega sveta, enega upokojenega generala in več odvetnikov. Baje je prizadet tudi en minister.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.
Sofija, 11. nov. (K. u.) Macedonska fronta: Zapadno od železnice Bitolj—Lerin običajni topovski ogenj. Vzhodno od železnice in v loku Črne tekom dneva živahni boji. Ponovni napadi sovražnika so bili odbiti z velikimi izgubami zanj. Boji se nadaljujejo. Na vse ostale fronti slab topovski ogenj in patraljni boji. Ob Egejskem morju mir.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Berlin, 11. nov. Veliki glavni stan: Južno od Korce so se razvili boji naših stranskih oddelkov s francoskimi četami.

Na vzhodni bitoljski planoti in na višinah severno Črne so francoske in srbske sile večkrat napadle; napadi so se izjalovili z velikimi izgubami za nje. Le južno od Pologa je vdrl sovražnik v prednjo postojanko.

Na bojni črti pri Strumi se je zopet oživilo streljanje s topovi na obeh straneh jezera Butkovo.

Berlin, 12. nov. Veliki glavni stan: V zahodnem delu ovinka Črne so odbile nemško-bolgarske čete močne srbsko-francoske napade. Sovražni sunek je pri Pologu pridobil na prostoru.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Berlin, 11. nov. Veliki glavni stan: Javno vreme je pospeševalo delovanje topništva in letalcev na obeh straneh.

Bojna skupina kraljeviča Ruperta.

Severno Ancre je neka naša patrulja prinesla iz sovražnih postojank dve strojni puški.

Med nočnim napadom se je posrečilo Angležem, da so severovzhodno od Courcellette v mali širini vdrl v naše najprejše jarke. Francozi so nekaj malega pridobili v boju med hišami pri cerkvi Salliy-Sailisel; v ostalem so se izjalovili napadi, ki so se izvedli na široki bojni črti. Vsled napadov sovražnih letalcev na kraje za našo bojno črto je bilo ubitih 9 oseb v zasednem ozemlju. Vojaške škode ni bilo veliko.

V zračnem boju in z obrabnim ognjem smo včeraj zopet sestrelili 10 sovražnih letal.

Berlin, 12. nov. Veliki glavni stan: **Vojna skupina prestolonaslednika Ruperta.**

Na severnem bregu Somme je topništvo le od časa do časa močnejše delovalo. V Salliy-Sailisel so se sinoči uneli novi boji, ki se še bijejo. Južno reke se je povišal ogenj v odseku Fresnes-Chaulnes. Ogenj naših topov je preprečil, da se ni mogel razviti napad, ki so ga pripravljali.

Berlin, 12. nov. Uradno: Sovražna letala so napadla 10. nov. med 11. in 1. uro opoldne kraje in tvornice pri Saari. Bombe so metali na kraje Völklingen, Wehrden in Forbach. Ubiti so bili 3 prebivalci, 2 sta bila lahko in 2 težko ranjena. Vojaške škode ni, druga je malenkostna.

Angleški napad na Ostende in Zeebrügge.
London, 11. novembra. (Kor. ur.) Admiraliteta naznanja, da je bil včeraj zgodaj jutraj po brodovju povodnih letal izvršen napad na pristanišče in podvodniška gnezda v Ostendu in Zeebrügge. Vrženih je bilo zelo veliko število bomb. Rezultat je zadovoljiv.

Španski prostovoljci v francoski armadi.

Madrid. »Imparcial« poroča, da se bori tudi veliko Kataloncev na strani Francije.

Desettisočmilijsko francosko vojno posojilo.

Francoski finančni minister Ribot sodi, da se je dobilo na novo desettisočmilijsko vojno posojilo le štiri tisoč milijonov novega denarja.

Izgube Angležev.
»Daily Telegraph« poroča: Angleži so izgubili avgusta, septembra in oktobra 14.469 častnikov in 341.219 mož.

Ojačenje angleške armade.

London, 12. novembra. (Kor. ur.) »Times« poročajo, da je komisija za ojačenje angleške armade podala svoje poročilo včeraj. Od komisije priporočene odredbe bodo objavljene šele potem, ko se sestavi vojni komite. »Times« menijo, da bodo najbrž vsi izučeni delavci v orožarnah in municijskih tovarnah in drugih važnih podjetjih ostali na svojih mestih. Domnevati je, da bo polovica še neizučeni delavcev v kolikor bodo sposobni za vojno službo, poklicana pod orožje.

Napoved Lloydja Georgesa.

Lloyd George je brzojavil nekemu političnemu shodu v Cardiffu, da bo nepo-

sredna bodočnost zahtevala večje žrtve kot dozdej.

Panслав'ski shod v Petrogradu.

Budimpešta. »Hel. Art« poroča iz Sofije: Odeški listi javljajo, da bo zboroval sredi decembra v Petrogradu velik panslavistični shod, ki se bo pečal z željami Srbov in Jugoslovancev. Sklicatelji nameravajo oestro kritikovati delovanje Pasića in se zavzeti za to, da postane srbski ministrski predsednik Vasić. Razpravljati nameravajo tudi o nastalih nasprotjih med Srbijo in Italijo. Italijanski veleposlanik v Petrogradu dela zato na to, da bi se shod prepovedal.

Pasićev odstop?

Italijanski listi pravijo, da bo odstopil Pasić in da mu bo sledil sedanji srbski poslanik v Parizu Vesnić. Kar tiče Pasića, se je v skupščini mogel le držati, ker je napovedal, da bo posegla v vojsko Rumunija. O Vesniću se pa trdi, da ga popolnoma vodi njegova žena, rojena Blumenthal, ki je bila prvič omožena s hamburškim trgovcem Ulmannom, a se je ločila od njega.

Velika železniška nesreča.

Köpenick, 11. novembra. (K. u. Danes dopoldne je zavozil v bližini Wilhelms-havna na vzhodni železnici balkanski vlak v četo prožnih delavk. 18 jih je ubitih, ena ranjena.

Berlin, 11. novembra. (K. u.) O železniški nesreči pri Wilhelms-havnu poročajo listi, da se je 22 prožnih delavk, ker je malo pred dohodom balkanskega vlaka dospel z nasprotni strani v Berlin odhajajoči vlak z vojakmi, odhajajočimi na dopust, umaknilo proti predpisom na postranski tir. Ženske so mahale vojakom in jim klicale šaljive besede. V tem trenutku je pridrvel balkanski vlak, ki ga ženske vsled meglenega vremena niso opazile, zavozil v skupino delavk, jih podrl na tla in jih tako razmesaril, da jih ni spoznati. 19 žensk je bilo takoj mrtvih, 3 so bile težko ranjene.

Wilson zopet predsednik.

New York, 10. nov. (K. u.) Wolff javlja brezlično: Wilson je bil zopet izvoljen predsednikom.

Berlin, 11. novembra. (Kor. ur.) Associated Press je prejela brzojavko, glasom katere je dosedanjí predsednik Wilson z 272 glasovi zopet izvoljen. Senat bo po dosedanjih rezultatih z večino 12 glasov dobil demokratsko večino le, ako bo pet dosedaj še dvomljivih okrajev volilo demokratsko.

Berlin, 11. novembra. (Kor. ur.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, je bilo po kabelskih poročilih, došlih v Berlin, oddanih pri predsedniških volitvah v Severni Ameriki za Wilsona 287 in za Hughesa 242 glasov, tako da je Wilson sigurno izvoljen.

Razna poročila.

Nameravane balkanske železnice.

Iz Sarajeva se poroča, da se pečajo merodajni krogi monarhije, kako naj bi se zgradilo primerno železniško omrežje v Srbiji, Črnigori in v Albaniji. Gre za tri glavne črte. Severnojužna železnica bi naj bila normalna in zvezana s progo Budimpešta—Belgrad; vodila bi čez Soninjo, Bzelino v Bosno do izvira Drine. Skozi dolini Pira in Tara naj bi vodila v Podgorico, od tam do Skadrškega jezera, v Lješ in na morski obali v Valono. Druga glavna proga bi vezala Skopje s sv. Ivanom Meduanskim; vodila bo čez Prizren. Tretja proga naj bi vezala Solun z Jadranskim morjem. Proga Solun—Bitolj je že zgrajena. Zgraditi bi jo morali še iz Bitolja čez gorovje Babuna, Resna, Ohri do reke Skumbi do Lješa in Valone. Dolga bi bila iz Soluna v Valono 150 km. Mi beležimo to vest s pripombo, da bi novo železniško omrežje koristilo v prvi vrsti Ogrski in da se na koristi Avstrije ti načrti ne ozirajo. Čitali smo podobne načrte zadnje čase v zelo uglednih nemških revijah. Opozarjamo, da se morajo poklicani krogi pričeti zavzemati vsaj za podaljšanje nove dalmatinske železnice do Podgorice; da bomo imeli tudi Avstriji primerno zvezo in da ne bomo prisiljeni delati takih strašnih ovinkov, kakršne bi morali, če bi končno iz te moke postal res kruh.

Časopisje v Nemčiji bo smelo razpravljati o vojnih smotrih.

Iz Berlina se poroča: Vodilne osrednje oblasti razpravljajo o vprašanju, če ne kaže dopustiti, da bi se smelo razpravljati o vojnih smotrih.

Vihar na sredozemskem morju.

Bern, 11. nov. (K. u.) »Petit Journal« poroča: Včerajšnji vihar na Sredozemskem morju je bil tako močan, da sta bila vržena

eden v drugega dva velika prevažalna parnika čet; oba sta bila močno poškodovana.

Dnevne novice.

+ V spomin rajne cesarice Elizabete bo v šolah pouka prost dan 18. ali 20. novembra, ker bo letos praznik sv. Elizabete v nedeljo, 19. novembra.

+ Naši junaki. Fr. K. pri 27. dom. pešp. piše 3. t. m. po 9. laški ofenzivi: Naši ljudje so zlato. S smehom in židano voljo gledajo smrti v obraz, skalno neupogljiv. Molite zanje. Vseh žrtev so vredni, ker žrtvujejo vse.

+ Kraljevina Poljska in apostolska stolica. Berlinski list »Neueste Nachrichten« poroča, da je neki cerkveni dostojanstvenik izjavil glede na proglasitev kraljevine Poljske: Apostolska stolica ni bila presenečena. Natanko je bila o vseh pripravih poučena. Odkritosrčno smo se veselili, saj dobi papeštvo z novo Poljsko močno oporo in je premagalo carizem. — Tako berlinski list. Poljaki so strašno trpeli pod ruskim carizmom, ki je smatral za svojo glavno nalogo, jim iztrgati katoličanstvo in jih popravoslaviti, kar se mu ni posrečilo, ker so Poljaki ostali zvesti otroci svete katoliške Cerkve. Katoličanstvo se bo v novi kraljevini Poljski okrepilo, česar se posebno mi katoliški Slovenci odkrito radujemo in veselimo.

+ O politični cenzuri piše dunajska »Rundschau« med drugim: Cenzura je v vojski potrebna, a če posega v notranje politične razmere, lahko škoduje, ker cenzorji niso politiki. Nastanejo lahko razmere, kakršne so vladale v predmarčni dobi, česar ni mogoče trajno prenašati, tudi ne v senci oblegovalnega ali izjemnega stanja.

+ Odlikovani slovenski junak. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo v priznanje hrabrega in uspešnega zadržanja pred sovražnikom pri razstrelitvi vrha. Cimon je dobil nadporočnik 14. saperskega baona Albin Mlačka.

+ Odlikovanje. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 79. pp. Alojzij De Franceschi, poročnik 28. polj. top. p. Viljem Dular in nadporočnik garn. bolnišnice št. 14 Franc Papež. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nadrednik 97. pp. Franc Waculik, tit. nadrednik 87. pp. Andrej Močnik in stražmojster 5. drag. p. Franc Kopeinig. — Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 3. dom. pp. Josip Lešnik. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik Franc Trdina.

+ Dr. Kramarjeva razprava se bo pričela 13. t. m. pri najvišjem domačanskem sodišču; ker sta vložila zastopnika dr. Edvard Koerner in dr. S. Levit proti 3. junija t. l. razglašeni razsodbi proti dr. Kramarju in Rasinu in proti njegovima sokrivcema Cervenki in Zamazalu pritožbo ničnosti. Razprava bo trajala več dni.

+ Duhovniška vest s štajerske. Župnija Ponikva ob juž. žel. je podeljena č. g. Antonu Kociper, župniku pri Sp. Sv. Kungoti. Instalacija bo dne 30. novembra na Ponikvi. — Kot vojni kurat je odinil na bojišče vlč. g. Bogdan Lendovšek, kaplan v Vojniku pri Celju. — Na Bizelsko je prestavljen vlč. g. Alojzij Musi, kaplan na Polzeli v Savinjski dolini.

+ Cesarjevo darilo slovenskemu očetu. Centrih Franc, posestnik v Dobrini pri Žusmu, ima šest sinov pri vojaki. Cesar Franc Jožef mu je za to daroval 200 K.

+ Na laškem bojišču je padel, kakor se nam poroča iz Blejske Dobrave dne 24. okt. t. l. Čop Franc, po domače Strojov Franc. Bil je vzoren mladenič, Zanimal se je doma za vsak napredek. Odlikoval se je s svojim vzglednim življenjem v celi občini; sodeloval je pri vseh društvi. Bil je načelnik požarne brambe in izobraževalnega društva. 4. t. m. smo opravili mrtvaško opravilo za dušni blagor blagega mladeniča. Domači župnik č. g. Ig. Fartin se je istega v lepih besedah spominjal in stavil ga je v vzgled mladeničem, in tolažil zbrane župljane, posebno dobre starše in sorodnike, da je padel junaške smrti za domovino. — Padel je na tirolskem bojišču g. Anton Lazar, star 20 let.

+ Padli častniki. Poročnik Bregar Vladimir, 23. dom. pp.; nadporočnik Brož Rudolf, 20. lov. baon; praporščak Praprotnik Andrej, 16. pp.

+ Slovenski koroški učitelj — vzgled patrijota. Dnevnik »Grazer Tagblatt«, nemško-nacionalen list, ki Slovincem ni naklonjen, prinaša v številki 297, stran 5, od dne 26. oktobra 1916 (jutranja izdaja), pod napisom »Kriegsopfer« o učitelju Alojziju Haninu, o katerem je poročal »Mir« na str. 171, št. 42, to-le vest: »Gospod Alojzij Hanin, učitelj v Kotljah, praporščak nekoga polka deželnih strelcev, umrl je

bil 8. okt. ter bil pokopan 9. okt. v Pergine. Leta 1915. imel je iti k naboru. Da bi bil pri istem potrjen, dal se je prej v deželni bolnišnični operaciji. Pri naboru je bil res potrjen. — Preden je nastopil vojno službo, dal je bil vse svoje precejšnje premoženje za vojno posojilo. — (Op. ured.) Storititi in dati za domovino več kot je storil in dal ta slovenski koroški učitelj pač ni mogoče, kajti dal je bil v resnici vse: blago in kri.

— **Iz seje osrednje S. K. S. Z. Vestnik S. K. S. Z.** (šesta in zadnja številka prvega letnika) bo v kratkem izšel. Obsegal bo štiri časi primerna predavanja, ki jih bodo voditelji krščansko-socialnih izobraževalnih društev gotovo toplo pozdravili. Predavanja bodo popolnoma izdelana; predavatelji jih bodo lahko tudi uporabili za več predavanja, ker bodo navedeni tozadevni viri. Drobiz bo posebno zanimiv, a S. K. S. Z. želi, naj pri Vestniku sodelujejo tudi vodstva naših kršč. soc. izobraževalnih društev s kratkimi praktičnimi nasveti v oblikiotic. Poročila naj se pošljejo na naslov: »Slovenska krščansko-socialna zveza«, Ljubljana, Ljudski dom. Čim prej, tem bolje, a da bo izšlo že v tej številki, se želi, naj se pošlje tako, da bo imelo tajništvo S. K. S. Z. poročila vsaj 20. listopada. Zelo bi želeli, če objavijo poročila o svojem in o delovanju svojih kršč. soc. izobraževalnih društev tudi naše pokrajinske S. K. S. Z. — Naše knjižnice. Med drugim našim delom bomo morali v naših kršč. soc. izobraževalnih društev posvetiti večjo skrb, kakor dozdaj, našim knjižnicam. Nekaj praktičnih nasvetov bo objavil že bodoči Vestnik, a centrala zelo želi praktičnih nasvetov sodelavcev na kulturnem polju naše kršč. soc. izobraževalne organizacije. Knjižničarji naših kršč. soc. izobraževalnih društev naj centrali poročajo, kako knjižnice poslujejo; naj tudi centrali svetujejo, kaj naj bi se glede na naše knjižnice izboljšalo in preosnovalo seveda v okviru, ki je primeren delokrogu naše kulturne organizacije. Tudi poročil knjižničarjev si kmalu želimo, da jih bomo mogli še v bodoči številki Vestnika porabiti. — Skioptična predavanja naj bi kršč. soc. izobraževalna društva prirejala, kolikor je to le mogoče. Več kršč. soc. izobraževalnih društev ima skioptike. Naj se pridno izrabljajo. Centrala si bo nabavila primerne diapozitive; precej jih pa že ima. Rada jih bo centrala k. s. društvom posodila; samo vsaj en mesec prej naj se to naznani; ker zadnji trenutek centrala pač ne more ustreči željam svojih organizacij. — Tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani.

— **Prazniki leta 1917.** V prihodnjem letu bomo imeli dva praznika ob novem letu, ker pade novo leto na ponedeljek in dva praznika v prvem tednu, ker pade praznik sv. Treh kraljev na soboto. Po dva praznika bomo imeli o Veliki noči (8. in 9. aprila), o Binkošti (27. in 28. majnika); nadalje 8. in 9. septembra, 8. in 9. decembra in končna dva praznika o Božiču. V letu 1917 bomo imeli z nedeljami vred zavsem 67 praznikov. Pustni čas bo trajal 46 dni, zadnji pustni dan bo dne 20. februarja.

— **Duhovniške vesti s Koroškega.** Za kn. šk. dvornega kaplana je imenovan vlč. g. dr. Oton Rainer, kaplan v Milštatu. Dne 30. oktobra je bil na graški univerzi promoviran za doktorja teologije. — Prestavljeni so vlč. gg.: Lovro Božič, provizor v Apačah, kot provizor v Melvič; administrator Ivan Kienberger iz Ettendorfa v Kraig; Tomaž Schiefl, administrator v Prehlu, za kaplana v Milštatu; kaplan Ludovik Wegmann iz Poreč v Kot.

— **Smrtna kosa.** Umrla je v Središču Marija Bedekovič, stara 26 let. — Pokopali so v Celovcu ženo gostilničarja Otiča v Lidmanskog ulici, 64 let staro Franciško Otič. — Dne 6. t. m. je bil v Trnji vasi pri Celovcu pokopan Anton Ravnekar antikvar v Celovcu, star 70 let.

— **Padel** je na jugozahodnem bojišču Francišek Sever iz Smartna pod Smarno goro. Bil je vrl mladenič, ki je podpiral prej zdatno svoje starše. Nadarjen in navdušen za naša društva. Bog mu plačaj in tolaži neutešljive starše!

— **En bogoslovec je v prvem letniku** szombathelskega bogoslovja. To je Slovenec Varga Stefan iz Strehovec, ki je do konca septembra služil pri vojnikih.

— **Umrl** je v Karlovcu polkovnik Peter Opačić, star 65 let.

— **Poročil** se je učitelj g. Martin Vrečko v Šoštanj u gđ. Mimiko Muršec.

— **Na shodu založnikov časopisja** 12. t. m. se je sklenilo pozvati vlado, naj ne dopusti, da bi se časnikarski papir podražil in naj se dela tudi na znižanje cen drugih vrst papirja.

— **Po dolgih 14 mesecih** se je oglašil Francišek Podgoršek, bivši načelnik Orlov v Smartnem pod Smarno goro. Čistopolje — Kazan loči od matere iskreno ljubljene edinca.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglašil Franc Mrak, organist na Čatežu ob Savi. V ujetništvo je prišel 13. avgusta t. l. v bitki pri Stanislavov. Sedaj se začasno nahaja v Kamenec Podolsky.

— **Neznani umrli vojaki.** Ravnokar izišla XIII. številka tabel s fotografijami neznanih umrlih vojakov in v spremstvu armade se nahajajočih civilnih oseb se je razposlala na vsa okrajna glavarstva na Kranjskem in mestnemu magistratu v Ljubljani, kjer je vsem prizadetim udeležencem v vpogled.

— **Cesarski nemški konzulat v Trstu** objavlja: Po odredbi nemškega cesarja z dne 16. septembra 1916 (državni zakonik str. 1065) o zglasevalni dolžnosti brambnih obvezancev, ki se nahajajo v inozemstvu, se tem, ki bivajo na Primorskem, Kranjskem in v Dalmaciji, glede na izredno prebiranje in novčenje naznanja: Vsi v letih 1869 do 1898 rojeni brambni obvezanci nemške države, ki bivajo v navedenih kronovinah, a se še niso vpisali pri pristojnem cesarskem nemškem konzulatu v Trstu v črnovojniške zapiske, morajo to zdaj takoj storiti pismeno; priložiti morajo tudi svoje vojaške papirje in naznaniti svoje stanovanje in svoj poklic. Če se preselijo, morajo to takoj naznaniti. Tisti, ki stanujejo v Trstu, to lahko naznanijo osebno ob delavnikih od 9. do 1. ure v pisarni konzulata, Trst, Piazza Giuseppina št. 7, I. nadstropje; prinesiti morajo seboj tudi svoje vojaške papirje. Tisti črnovojniški obvezanci, ki niso bili od 1. oktobra 1915 prebrani, se morajo takoj prijaviti k naknadnemu prebiranju pri cesarskem konzulatu v Trstu; vpoštevajo naj zgoraj navedene predpise. Tisti brambni obvezanci, ki bi se ne prijavili ali predstavili zdravniškemu preisku, se izpostavljajo nevarnosti, da se bo uvedlo proti njim sodno postopanje radi hudodelstva po §§ 68. in 69. vojaške kazenske postave.

— **Učiteljski žepni zapisnik** se začne razpošiljati prihodnji teden kar naj blagovolijo vzeti na znanje učitelstvo in drugi naročniki. — Oprostite, da prej ni bilo mogoče. — Sestavitelj.

Ljubljanske novice.

lj **O samomoru** Albine M. v Rožni ulici smo minuli teden dobili ostro poročilo, češ da je bil hišni gospodar tako trdosrčen, da je ti družini odpovedal sedaj, v najhujšem času stanovanja ter, da je M. izvršila samomor, ker bi imela biti postavljena na ulico in pa zaradi bede. Sedaj se nam iz bolj posočene strani poroča, da to ne odgovarja resnici ter da hišnega gospodarja, ki je tudi naš someščan, ne zadene pri celi zadevi nobena krivda, marveč le M. lastno mater. M. je preje živela s svojim možem, fotografom, v Gorici. Mož je moral k vojakom, hčer je pa mati izvabila v stanovanje k sebi in seveda je vzela s seboj tudi štiri otroke v starosti 10 mesecev, 3, 5 in 10 let. Ko je bil mož pokojne M. superarbitriran je prišel tudi stanovat k svoji družini ter si služil kruh s fotografstvom, žena pa je delala kot pletilja za neko tukajšnje tvrdko in zasebne stranke. O družini se nikakor ne more reči, da je živela slabo v pravem pomenu besede. In tudi mož in žena sta se razumela. Zaslužila sta oba okoli 300 K mesečno in so celo v tem času imeli na teden trikrat meso. Pač se pa nista razumela pokojničin mož in njegova tašča, že stara, duševno abnormalna ženska, ki je bila že svoj čas na Studencu in je tudi s svojim možem učiteljem Petrom Cebinom živela ločeno. Penzije je imela 46 K. Ker ni hotela pokojničina mati imeti nič več v najemu tega stanovanja, ga je brez hčérine vednosti oddala neki drugi stranki, o čemur je bil hišni gospodar tudi obveščen in zadovoljen, nevedoč, da o tem ni tudi družini M. nič znanega. Ko je prišel selitveni termin in je Cebinkina hči o zadevi izvedela, je šla k hišnemu gospodarju, kateri ji je seveda ni mogel nič pomagati, ker je v stanovanje že silila stranka, kateri ga je bila Cebinka pod roko oddala, ta je pa tudi morala nekam, in tedaj ni drugega preostajalo, kakor se umakniti v drugo stanovanje, ki je bilo že tudi najeto, kamor pa pokojnica ni hotela. Tudi ni res, da je to stanovanje popolnoma temno, marveč ima okno na dvorišče, kakoršnih je povsod dosti. Čedno pa je, kakor ga pač stranka snaži. Ko je kritičnega dne M. še ležal v postelji, je njegova žena poslala 10 letno hčerko po kruh, sama pa pila med tem ciankalij, katerega je vzela menda že pred 4. leti svojemu možu. Rekla je tudi že par dni pred svojo usodo, da bo de zadnji dan selitve že vse dobro, ali tako nekako, iz česar se razvidi, da je to že preje nameravala izvršiti. Njeno truplo so odpeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu, vse štiri otroke so oddali pa v zavetišče »Angelorum« v Spodnji Šiški. Toliko

resnici na ljubo, da se ne bode nikomur delalo krivice.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Luka Terceelj, mizar in posestnik, 67 let. — Marija Markelj, dnarinka, hiralka, 34 let. — Josip Smrekar, sin tovarniškega uradnika, 7 let. — Franc Lupinc, sin policijskega stražnika, 4 mesece. — Marijana Mlakar, železniska delavka, 31 let. — Apolonija Letonja, sprevednikova žena, 42 let. — Marija Bertoncelj, rejenska, 3 tedne. — Giuseppe Mariani, laški pešec, vojni ujetnik. — Olga Ulčar, sprevednikova hči, 4 leta. — Angela Jerala, stolarjeva hči, 14 mesecev.

lj **Prodaja kruha.** Prodaja kruha po novi preuredbi se je obnesla kakor pričakovano. V nedeljo in ponedeljek dopoldne, ko so se strankam še dostavljala potrdila o donosu krušnih izkaznic, je bilo opaziti sem in tja še nekaj drenja, že v ponedeljek popoldne pa ni bilo videti prav nikjer več ljudi pred prodajalnami. Nova preuredba obeta zelo ugoden razvoj, osobito če se bodo prodajalci strogo ravnali po danih navodilih. Da se prodaja redno vrši, zato bode skrbel mestni magistrat z vsemi sredstvi, če treba tudi z najstrožjimi globami.

lj **Peki** se prosijo, da pridejo zanesljivo v torek dopoldne ob 11. uri v mestno dvorano, srednja hiša, I. nadstropje, radi dogovora glede prodaje kruha.

lj **Prodajalke vojnega kruha** se prosijo, da pridejo v sredo ob četrti na 12. uro v mestno dvorano.

lj **Trgovcem v znanje.** Oblast je dooznala, da nekateri trgovci žgano kavo dražje prodajajo, kakor je to dovoljeno. Trgovci se opozarjajo, da kave pod nobenim pogojem ne smejo dražje prodajati, kakor kilogram po 8 K. Prestopki se bodo najstrožje kaznovali.

lj **Izgubila se je denarnica** v kateri se je nahajal mali ključek. Najditelj se prosi naj jo blagovoli oddati v upravo »Slovenca«.

lj **Izgubil se je v petek** siv lovski pes, srednje velikosti, ki sliši na ime »Taf«. Številka znamke je 726. Najditelj naj ga privede v Bethovnovu ul. 15, prtl. desno proti primerni nagradi.

Primorske novice.

Deželni poslanec in dekan tolminski, vlč. g. Ivan Rojec je došel v soboto v svrhu nadaljnjega zdravljenja svoje noge v deželno bolnišnico v Ljubljani.

šempeterski dekan dr. Knavs pri Hrvatih. »Novine« pišejo pod naslovom: Pohod kod hrvatskih istarskih bjeunaca u kotaru Oberhollabrunn, Dolnja Austrija. Kao delegat pripomočnog društva za jug u Beču i c. kr. ministarstva, imenovan je veleč. g. dr. Fr. Sal. Knavs, župnik i dekan Sv. Petra kod Gorice. Poznat je veleč. g. kao veliki prijatelj Hrvata, još kad je bio kod kuće, prvo nego li je osvojio izdajnički Talijan njegovo mjesto, koliko je on radio za naše vojnike, navlastito Hrvate, koje je ljubio puno i puno, to ne možemo kazati mi, doli oni lavovi, koji proljevaju krv za vjeru i dom kod Soče. »Novine« su dosta pisale o njemu. Ove dane pohodio je mnogo selo, da kao delegat pomogne jadnomu našem narodu, jer u kotaru Oberhollabrunn ima samo Hrvata iz Istre. Narod ga je dočekao svečano u pratnji veleč. g. Ljubomira Nikolića, koji ga je pozdravio u ime naroda. Veleč. g. dr. Knavs srdačno se zahvalio veleč. g. Nikoliću za lijepi doček. Isti dan primio je pojedince, da mu izraze njihove tuge i nevolje. Prečasnii gospodin je obećao, da će svim silama zauzeti se za nas. Podijelio je i neke novčane podpore. Narodu se svidjalo kako je on, lijepo u čistom hrvatskom jeziku razgovarao s narodom i tješio ih govoreći: »Strpite se moji dragi, Bog će pomoći, idite k sv. pričesti i vidjet ćete, da ćete biti uslišani.« Narod netom ga je vidio prvi put, spominje ga uvijek i blagoslivlje. Veleč. g. Ljubomir Nikolić otpratio ga je do kolodvora, gdje je bilo i mnogo naroda, koji ga je srdačno pozdravljao sa »Živio!«

Imenovanje. Gosp. Franc Merljak, nadučitelj iz Batuj, sedaj enoletni prostovoljec pri nekem črnovojništem bataljonu, je imenovan c. in kr. okrožnim šolskim nadzornikom za okrožje Ipek (Peč) in kot tak dodeljen c. in kr. okrožju v Ipeku.

Za vdovo šusteršič. (Zadnji izkaz.) G. Terez. Komljanec, Škocijan, 10 K; g. Jan. Mitteregger, Vojna pošta 294, 10 K; g. Franjica Klemenčič, Trebnje, 8 K; g. Hinko Candolini, Trst, 4 K; g. Jož. Bregar, nadučit., Zgor. Šiška, 2 K. — Odslej se darovi v ta namen pri upravi našega lista več ne sprejemajo.

Izganci iz Vojšice na Krasu. Naznanja se istim, da knjige Družbe sv. Mohorja dobe v Škofji Loki pri č. g. Karolu Čigon. Vsi, ki so vpisani, naj se obrnejo v Škofjo Loko, hiša g. Kajbe. Prav bi bilo, da bi se

udje od enega ali drugega kraja, kjerkoli se nahajajo, skupno pismeno oglašili. Prihranilo bi se s tem precej stroškov. Poslalo bi se jim knjige skupno v zabojčku.

Dornberžani, udje družbe sv. Mohorja, kateri niste še dobili letošnjih družbenih knjig, pošljite mi Vaše sedanje naslove, da Vam pošljem knjige. Kjer Vas je več skupaj, dobi jih en naslovljenec za vse. V sporočilu naznanite, ali se vpišete za prihodnje leto ali ne? Priporočam Vam, da ostanete zvesti Mohorjevi družbi vsi dosedanj naročniki ter da dobite še novih udov med župljani! — Pripravljam prošnjo na pristojne oblasti, da se ukrene potrebno, da bodo trte v naših vinogradih vsaj obrezane pravočasno. O uspehu Vam sporočim. Dotelej naj Vas ohrani ljubi Bog zdravih in zadovoljnih! Vaš župnik: Franjo Lavrenčič, t. č. v Saležu, p. Prosek.

Solkanci, ki ste vpisani v družbo sv. Mohorja, pišite po knjige naravnost na družbo v Celovec. Stalo bo tako najmanj in jih najhitreje dobite. Udnino 2 K za leto 1917. pa pošljite na naslov Jakob Rejec, župnik solkanski v Ravneh, p. Cerkno, Goriško.

Opptaljš. V našem Gradu sedaj ni še italijanska ljudska šola odprta — tudi lani je bilo jako malo pouka — in razne eksistence, ki bi hotele kaj »po strani« zaslužiti, so začele s privatnim poukom brez vsakega dovoljenja. Tega seveda ni bilo moč gledati in naznaniti jih je bilo treba na pristojno oblast. Kaj dobrega se more naučiti otrok v hiši, iz katere sta dva sina z očetom dezertirala v »obljubljeno« deželo? in brez veronauka! Okrajno glavarstvo je »šolo« precej ustavilo. — Družbene šole hrvatske so obe odprte, na Livadah celo z dvema učnima silama. Letos se je jako veliko otrok vpisalo. Ako se na Kranjskem poudarja važnost šole, je to v Istri neprimerno potrebnejše, ko je skoro med našim narodom po 90% nepismenih. Ne toliko po krivdi ljudstva, ampak po komandi iredente, da je lahko teptala te sirote. Naš hrvatski kmet je nadarjen, to se vidi po otrocih jasno in ljudje imajo smisla za izobrazbo. Evo: Dozdaj je bilo Jeronimsko društvo skoro nepoznano. Mislili smo: poskusimo ž njim! In odziv nad pričakovanje: 50 članov! In to prvo leto! S kolikim veseljem prihaja narod po knjige! Za prihodnje leto se bo to število podvojilo. Spravili bomo tudi v vsako selo po en časopis. Temu ljudstvu treba branja. Sicer pa ni misliti, da italijanska narodnost kdove koliko bere. Kar je odnehal zloglasni »Piccolo«, se je vse ž njim pospravilo. Pri nas je obstojal neki »Circolo di lettura«, kjer je bilo polno irendentističnih brošur, na stenah razni korifeji: Carducci, Mazzini itd. Notri se ni toliko izobraževalo kot kvartalo in pilo po cele večere. Komaj šoli odrasli otroci so se notri ženili in vse to v občinski hiši, za premembo so včasih nastopili z »veselicami«, ki so obstojale v tem, da je soderga navalila na kapelanijo s kričanjem: abbasso i preti ščavi, fuori li volemmo! in igrala razne »himne«. To muziko je plačevala občina — naš tepnani narod! In ko je prišla Velika noč, sv. R. Telo, sv. Jurij, so nastopile s pravim štropotom kot Huni pri cerkveni svečanosti na — cerkvene stroške. Naši ljudje so pa miloščino za cerkev dajali. Ako so naši hrvatski kapelani po vesti morali protestirati, pa so morali vzeti »kufer« v roke! — O tempora, o mores!

Najnovejša brzojavna poročila.

Cesarjevo zdravje se zboljšalo.

Dunaj, 12. novembra. (Kor. urad.) Korespondenca Wilhelm poroča: Lahki katarni pojavi Njegovega Veličanstva cesarja razveseljivo ponehavajo; zdravniki izjavljajo, da je nastala indispozicija odstranjena. Njegovo Veličanstvo cesar je danes (v nedeljo) sprejel prvega najvišjega dvornega mojstra kneza Montenuovo, generalnega pobočnika generalnega polkovnika grofa Paara in barona Bolfrasa in min. predsednika dr. pl. Koerberja.

Italijansko uradno poročilo.

11. novembra. Delovanje topništva je na celi bojni črti v višjih goriskih okrajih oviral sneg, ob srednji in spodnji Soči pa dež.

Na Krasu je popravila naša pehota med goro Fanti in Kostanjevico bojno črto, ker je od kote 291 proti koti 309 v vzhodni smeri 800 metrov napredovala.

Na zasedenem ozemlju smo zaplenili še nekaj 155 mm topov in veliko streliva. V neki duplini je popustil sovražnik veliko ranjencev, 12 jih je še živelo.

Boji ob Narajovki.

Berlin, 12. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: Dne 10. in 11. t. m. javljeni nemški uspehi ob Skrobavi in Narajovki so več nego krajevne pomena. Ob

Skrobovi so bili vrženi Rusi iz močnih postojank, ki so jih bili tekom sedmih mesecev zgradili in utrdili, ob Narajovski pa pod težkimi izgubami potisnjeni na vzhodni breg. Ponovni protinapadi hitro pritegnili niso mogli na ruskem porazu ničesar več izpremeniti. Po daljšem odmaru zavzema bojna delavnost armad osrednjih velesil na vzhodni fronti zopet značaj naraščajoče ofenzive, čeprav nam sktuša ententa ob Sommi, ob Soči in na macedonski fronti zvezati roke ter je nastopila Rumunija kot naš novi sovražnik na bojišču. Armada Arz je vrgla sovražnika na vzhodnem Sedmograškem, kjer je bil prodrl do črte Roatsnyaszekely, za 80 km nazaj in stoji danes s svojo ostjo na rumunskih tleh v dolinah Trotusa in Usaia. Dalje proti severu se priključuje armada Kövesz, ki je v bojih 5. in 6. t. m. hitro iztrgala Rusom njihove trenutne uspehe v tölgyeškem odseku. Ruska razbremenilna podjetja zadnjih dni južno od Dorna Watre so se ustavila pri Bistriociori. Ob Narajovski so se uspehi z dne 5. in 6. t. m. izpopolnili in zopet znatno napredovali; ohranili smo jih tudi proti petkratnemu protinapadu. V prostoru Wladimir Wolinski, zahodno od Lucka, je nemška bojna črta ravnotako trdna kakor prej, zadnji avstrijski uspehi vzhodno od Kirlibabe in pri Jedulu 6. novembra so še v svežem spominu.

Pogreb princa Henrika Bavarskega.

Monakovo, 13. novembra. (K. u.) Včeraj popoldne je bil slovesen pogreb hrabrega princa Henrika Bavarskega, katerega se je udeležil tudi bavarski kralj.

Zbor družbe »Angleška zastava« v Petrogradu.

Kodanj, 13. novembra. Na shodu družbe »Angleška zastava« 11. t. m. v Petrogradu je predsednik dume Rodzjanko rekel, da se meč ne sme vtakniti v nožnico, dokler se ne bo dosegla popolna zmaga. Po vojski se mora skleniti tesna zveza med Rusijo in Anglijo. Angleški veleposlanik Buchanan je rekel, da se bo boj nadaljeval, dokler ne bo zmagal sporazum.

Razne novice.

Kako živi naš cesar. »Az Est« priobčuje poročilo, kako živi naš cesar v vojni. Pravi: Po 4. uri zjutraj se poda cesarjev komorni sluga v cesarjevo spalnico, da pomaga cesarju, ko vstane in se oblači. Kakor hitro cesar vstane, pride masseur Koch, izvrši škropilno kopel in cesarja osuši. Trikrat na teden se oglašajo dvorni brivci — sedaj kot črnovojniki v vojaški službi; prihaja v uniformi, a na dvoru si obleče salonsko suknjo. A že večkrat se je zgodilo, da je moral cesar čakati, ker je bil brivec na straži. Cesar je bil namreč odredil, da brivce zaradi njega ne sme niti enkrat opustiti vojaških dolžnosti. — Za prvi zajutrek ima cesar čaj ali čokolado, v prav redkih slučajih belo kavo, potem mrzlo meso, surovo maslo in pecivo. Ob 7. uri pride k vladarju prvi krilni pobočnik. Že preje povpraša telesni zdravnik dr. Kerzlj po cesarjevem zdravju. Vladar navadno odgovori kratko: »Hvala, počutim se dobro.« Ob pol 12. uri je drugi zajutrek in zvečer ob pol šestih obed. Drugi zajutrek je zelo skromen: goveja juha, kuhano goveje meso s praženim krompirjem in kuhanimi močnatimi jedmi. Obed je nekoliko obilnejši: Juha, pečena kokoš ali druga perutnina, pečena in nazadnje šampanski sladoled; pečena je vedno obložena s špargli ali artičokami. Prvi zajutrek traja 10, drugi 12 minut, kosilo pa četrt ure. Vladar je pogosto zelo dobro razpoložen; v avdicijah sprejema dolece stoje ter jim ponudi prostor, ko je bil sam sedel.

Zamenjano dete. Zanimivo dogodbico je prinesel neki ameriški list. V Weawerville v Kaliforniji je bila prirejena plesna veselica, na katero je prišlo mnogo mladih mater s svojimi dojenčki. Ti mladi Kalifornijanci so pa bili vsled godbe, šundra in lesketajočih se svetilk tako vznemirjeni, da so povzročili s svojim kričanjem strašen vrišč. Sklenilo se je zato, odkazati otrokom posebno sobo, kjer so pazila na nje mlada dekleta, zakaj matere bi se bile nerade odrekale plesu. Toliko pa, da so bila mlada dekleta z dojenčki sama, jim je prišlo na misel bodisi iz dolgega časa bodisi iz mržnje do svojega posla, sleči vse kričanje in zamenjati njih obleke. Ko so po končanem plesu matere spet sprejemale svoje ljubljenečke, pri čemer jim je bilo krilce vsekako glavno znamenje, ni pri pitli razsvetljavi nobena izmed njih spoznala prevare in je slednja odšla domov s tujim detetom. Lahko si je misliti strah, presenečenje in gnev mladih mater, ko so se zjutraj po utrudljivem plesu zbudile in so skrbno ogledovale svoje miljene malčke. Kmalu se je pričelo tekanje, beganje, iskanje in prenašanje otrok. Ali najti pravo dete ni bilo vselej tako lahko, zakaj deloma so stanovali plesalke po dve in več milj daleč

od Weawille, deloma so si bili dojenčki zlasti kar jih je bilo mlajših, tako podobni, da jih niti materni čut ni mogel z vso gotovostjo ločiti. Tako je minilo več dni v skrbeh in strahu in brez mnovega hrupnega spora za materino pravo, dokler niso vse matere imele svojih otrok, ali pa so si vsaj tako domnevale. Če se staro srce ogreje. Janez Benčina, 71 let star, iz Cola, berač brez stalnega bivališča, se je zagledal v 24 let staro dekle Marijo Martincič. Trdil je, da je taklo zala, da jo nima v okolici para. Kupil ji je dve novi obleki, čevlje in je dal še vrh tega 50 K denarja, češ da bo imela za kak poboljšek. Rekel je, da bo kupil hišo in jo poročil, da bosta srečno živela. Dekle mu je verjela, češ »star mož, mlada vdo-va«. Ko jo je pa starček nekoč zasačil v pogovoru z nekim vojakom, je bil prevzet od ljubosumnosti ves razdražen. Vpil je, da morata biti oba »hini«, da ji bode prerezal trebuh ali pa vrat, in te grožnje je ponavljal tudi proti njenemu gospodarju. Zahteval je, da mu mora obleke vrniti. Trdil je, da ima 20.000 K gotovine naloženih v posojilnici in 1400 K katere je zadel v loteriji, a jih še ni dvignil. Pri sebi je imel 100 K ko je bil aretovan. Stari berač je bil zaradi nevarnega pretenja obsojen na 4 mesece težke ječe.

Židovsko vseučilišče se odpre še letos v Lodzu. Predavalo bo 20 docentov.

Vojno odlikovanje pred 76 leti na Kineškem. Neka zgodovinska črtica pove to-le: Kineški cesar je svojemu velikemu admiralu, ki se je izkazal v pomorski bitki z Angleži z mnogimi hrabrostmi, poslal izredno odlikovanje. Njegovo Veličanstvo je namreč blagovolilo poslati svojemu odlikovancu s kineškimi cvetkami okrašeno pismo, v katerem mu je določilo po smrti prostor v tretjih nebesih. Je-li odlikovanec tudi dobil tam res prostor, o tem zgodovina molči.

Gospodarstvo.

— Oprostitev moštva v svrhu kmetijskih in gozdarskih del. Na predlog poljedelskega ministrstva je izdalo vojno ministrstvo v svrhu nadaljnjega nujnega pospeševanja kmetijskih in gozdarskih del z odlokom z dne 7. t. m. sledečo odredbo: Potom odloka vojnega ministrstva z l. 1916. do 30. novembra 1916 ali od kakega vojaškega osrednjega urada do 30. novembra 1916 odrejene oprostive moštva v svrhu kmetijskih in gospodarskih sil se zaenkrat podaljšajo do 31. decembra 1916. Politčne okrajne oblasti potrdijo to podaljšanje na oprostilnih izvidnicah. Te oprostive kakor tudi od kakega vojaškega osrednjega urada preko 31. decembra 1916 odrejene oprostive moštva v svrhu kmetijskih in gospodarskih del se zamorejo, pod pogojem, da je nadaljna oprostitve preko 31. decembra 1916 še neobhodno potrebna in da odgovarja tudi pogojem odloka vojnega ministrstva, podaljšati zaenkrat do 31. marca 1917. Kdo naj se oprosti v nadalje, o tem odločajo politične okrajne oblasti.

— Cene jajc. Uradno se nam poroča: V sled rastočega pomanjkanja jajc, ki je z ozirom na sedanja letni čas deloma utemeljeno, so se v zadnjem času v trgovini z jajci pojavile zelo obžalovanja vredne nezdružne razmere. Cene jajc presegajo že vse meje in čisto se že dogaja, da se zahteva za eno samo jajce 40 vinarjev. Postala je že neizogibna potreba, da se ti silni izrodki v interesu splošne oskrbe zatro. Deželna vlada se je radi tega lotila ureditve cen za jajca za celo deželo. Z danes razglašenim ukazom so se določile za nadrobno prodajo jajc naslednje najvišje cene: a) za ozemlje mesta Ljubljane, in sicer za prodajo pridelovalcev (kmetovalcev) 28 vin. in za prodajo v obrtniški trgovini 32 vin. za en komad; b) za druge dele dežele, in sicer za prodajo pridelovalcev 20 vin. in za prodajo v obrtniški trgovini 24 vin. za en komad. Te najvišje cene upoštevajo popolnoma večje produkcijske stroške in izpremenjene gospodarske razmere. Pričakovati se sme tedaj, da kmetovalci svoje zaloge ne bodo več zadrževali, kot dosedaj, temveč da jih bodo prostovoljno spravili v promet. S primernim nadzorovanjem se bo poskrbelo, da se bodo cene strogo uveljavile. Okrajnim oblastvom je naročeno, naj strogo pazijo, da se cene ne bodo prekoračile in da se bodo prestopki z železno strogostjo kaznovali. Ako pa naj se doseže zaželjeni uspeh, je treba, da tudi občinstvo sodeluje, in oblastva pri njihovem prizadevanju uspešno podpira. Ravnotako kakor je zaničljivo počenjanje ljudi, ki zahtevajo za blago višjo ceno, kot je določena, je zaničljivo tudi počenjanje ljudi, ki ponujajo višjo ceno, da pridobe zase blago. Oblastva bodo kaznovala tako tistega, ki zahteva višjo ceno, kakor tudi tistega, ki ponuja višjo ceno, kajti oba sta navijalca, ki v sedanjem težavnem življenjskem boju ne zaslužita, da se jima prizanese.

Lepo sadno drevje se dobi iz drevesnice kmetijske šole na Grmu (pošta

Novo mesto) in sicer visoko in pritrlično drevje najbolj priznanih vrst. Cena visokim jabanam po 1 K 20 v. do 1 K 50 v., visokim hruškam po 1 K 40 v. do 1 K 70 v.; pritrličnim jabanam in hruškam po 2 K. Naročila se izvršujejo proti povzetju.

Cepljene trte na ripario portalis se dobe iz trtnice kmetijske šole na Grmu (pošta Novo mesto, Dolenjsko) in sicer sledeč vrst: kraljevina, silvanec, veltlinec, rdeči vrh, beli burgundec, traminec, žlahtnine, portugalka, rulanec in žametna črnina. Cena posameznim cepeljkam je 30 h, cena od 1000 komadov dalje po 24 v. Na prodaj so tudi bilfe riparie portalis in aramon rupestris. Cena po dogovoru.

— Oves za državne žrebce, ki so v zasebni reji. Lanski razpis c. kr. poljedelskega ministrstva, ki določa izmero ovs, ki se sme porabiti za krmljenje državnih žrebcev v zasebni oskrbi, ostane v veljavi tudi v skakalni dobi leta 1917. Po tem razpisu dobi tak žrebec po 1 kg ovs na dan, 14 dni pred pričetkom skakalne dobe in potem dokler traja ta doba pa se sme pokrmiti po 5 kg ovs na dan za vsakega takega žrebca. Posestniki, ki imajo v reji oziroma državnih žrebce, pa niso pridrževali za krmljenje potrebnega ovs, lahko prosijo zanj pri svojem okrajnem glavarstvu. Temu zaprosilu se mora priložiti: 1. Potrdilo domačega županstva o tem, koliko žrebcev oskrbuje, potem koliko ovs je pridelal oziroma koliko ga ima v to svrhu na razpolago. 2. Potrdilo pristojne žrebarske postaje o številu žrebcev (njih imena in temeljne številke), ki so v zasebni oskrbi. Okrajno glavarstvo bo došlo prošnje nenadoma odstopilo vojno žitnoprometnemu zavodu. Leta nakaže oves v označeni izmeri in obvesti prosilca, pri katerem komisijonarju more dobiti nakazani oves in na kakšen način se ga plača. Prosilec mora seveda poslati za oves svoje vreče.

Poraba usnja v vojni. Angleški strokovni list Leather Trades Review skuša dognati množino porabljenega usnja v sedanjih vojni. List cenj število mož pod orožjem vseh vojskujočih se držav na 50 milijonov. Da se to velikansko množico obuje, je potreba letno 200 milijonov parov čevljev (4 pare na leto za vsakega vojaka). Za napravo te množine čevljev je potrebno 44.6 milijonov kož; 6.6 milijonov kož se porabi za podplate in za krpanje; za konjske vprege, sedla in druge predmete iz usnja pa je potrebno 12.8 milijonov kož. V celem je torej potrebno letno 64 milijonov kož. List pride do zaključka, da vsa normalna svetovna produkcija usnja ravno zadostuje, da se pokrijejo vse vojne potrebe.

Spravljanje nadomestil za krmo in steljo. V smislu izjave c. in kr. 5. armadnega poveljstva je pričakovati velikih težkoč in tudi zamud v dovažanju krme in stelje, ki se potrebuje za armado, to pa vsled tega, ker se mora dovažati izključno iz zaledja in ker se je isto tudi lani opazalo. Vsprico teh okoliščin je moralo 5. armadno poveljstvo (od. Q) že sedaj vse potrebno ukreniti, da se bo v bližajoči se zimi uporabilo vsa nadomestila za krmo in steljo, kar jih je le mogoče dobiti na Kramskem. Podrejenim poveljstvom, četam, zavodom in posetvenim častnikom se je naročilo, da čim prej prično z dobavljanjem oziroma spravljanjem koruznice in priroke za krmo ter praproto, resjem in drugim šajem za steljo; seveda je treba pri tem paziti na to, da se gozdne in druge kulture ne okvari. Okrajnim glavarstvom in mestnemu magistratu je naročeno, da podpirajo tozadevna stremjenja vojaških organov ter tudi sama podvzamejo take akcije. Prebivalstvo naj se po končani jesenski posetvi vzpodbuja, da začne spravljati označena nadomestila za krmo in steljo ter jih izroči proti odškodnini vojaški upravi. Za meterski stot koruznice ali priroke se plačuje 4 krone; za dovoz pod 5 km 1 krono, nad 5 km pa 2 kroni. Voziti bi jih bilo na postaje, kjer so vojaške formacije in sicer samo iz krajev, ki so manj kakor 10 km oddaljeni od železniške postaje. Ta nadomestila je treba, ker se prevažajo po železnici, pravilno stisniti in če to ni mogoče, pa vsaj v otepe zvezati. V prvem slučaju znaša odškodnina 1 K, v drugem pa 50 vin. za meterski stot. Če je najmanj en vagon take krme ali stelje skupaj in se nobeni vojaški formaciji ne more izročiti, tedaj naj dotično županstvo obvesti intendantco 5. armadnega poveljstva, vojna pošta 508, ki bo vse potrebno odredila glede prevoza tega blaga. Spravljanje in zbiranje nadomestil za krmo in steljo je stvar poveljstev, čet in zavodov za pokritje lastne potrebe. Posestniki, ki imajo več stelje kakor ji sami rabijo, pa naj jo proti odškodnini prepuste vojaški upravi. Pri tem bi prišla v prvi vrsti praprota v poštev. Odškodnina se določa od slučaja do slučaja. Tudi državnim in zasebnim gozdarskim uradom kakor tudi lastnikom gozdov je položiti na srce, da dovolijo spravljanje stelje po svojih gozdo-

vih, seveda brez oškodovanja nasadov itd. Stelja se sme grabiti samo z dovoljenjem lastnikov in samo na tistem prostoru, ki je bil za to izrecno določen, pri čemer je posebno paziti na mlade gozdne nasade in slične naprave.

Vojaški pozdravi.

Gorke pozdrave z bojišča pošiljamo vsem prijateljem in znancom: Desetnik Gustav Krašvec, Gorica; Ivan Zorž, Hrašče pri Vipavi; Karol Lešnjak, St. Vid pri Cirknici; Iv. Telič, Zirovnica; Josip Strgar, Videm. — Čeprav nas že zasipajo sneg, kakor bi se vsi vrati zakleli proti nam, slovenski možje in fantje še nismo pozabili in tudi ne mislimo. Pristrčen pozdrav vsem našim dragim in vsem Slovincem: Narednika Josip Kovič in Alojzij Besednjak; četovodja Josip Korsič. — Srčne pozdrave pošiljajo z bojišča svojim staršem, bratom, sestram, prijateljem in vsem slovenskim dekletom: Franc Pogačar, Zgoše pri Begunjah; Anton Kalitnik in Franc Hudolin iz Sv. Ane p. Trži; Filip Podboršek iz Domžal; Ivan Ulčar, Skarucina; Alojzij Veber, Sora; Mih. Zelenik in Anton Jerič iz Gor. Jesenice, Dol.; Jožef Hren, Jesi; Marko Golčnik, Mozirje; Anton Perne, Trzin; Franc Česen, Brnk; Jože Čuk, Kobarič; Andrej Tušar, Cerklona; Mihael Stepančič, Renče. — Pristrčne pozdrave vsem bralcem in bralkam »Slovenca« ter vsem poštenim slovenskim ženam in dekletom pošiljajo: Andrej Bajec, Mihael Cerin, Josko Zat, Jožef Žagovc, Fr. Uršič, Matija Guzel, Jožef Kašnik. — Vsem zavednim Slovincem in Slovenkam pošiljajo iskrene pozdrave z bojišča: Jožef Petkovšek, Hotedršica; Fr. Veškovo, Sv. Marko — Koper; Franc Pogačar, Lhan. — Spominjajo se danes, na dan Vseh svetih, svojih padlih tovarišev, prosimo slovenske žene in dekleta, naj se spominjajo nas. Pošiljamo jim svoj pozdrav: Jos. Grille, Trata-Vele-sovo; Ivan Stefančič, Smerjen; Jos. Tomažič, Pijava gorica; Jurij Verbič, Vodice; Blaž Miš, Domžale; Josip Ramovž, ljubli, okolica; Ivan Kuralt, Franc Cvajnar, Jos. Trampuš, Medvode; Anton Kocman, Ponova vas; J. Orehek, Franc Gradišar, Ivan Trebušak in drugi. — Na lepo okrašenih dopisnicah pošiljajo pozdrave slovenski domovini: Desetnik Iv. Stöcklinger; Jurij Nosse, enol. prost. korpi; Ferd. Svetin; Jožef Sila; Jožef Berginc; R. Andrašič; Fr. Kralj; Fr. Vrančar; Andrej Požrl. — Najsrčnejše pozdrave vsem slovenskim sobojnikom, svojim ženam in domačim dekletom ter vsem znancom in prijateljem, ki uživajo begunsko usodo, pošiljajo goriški vojaki: Jožef Butkovič, kovač iz Sovodenj; Jože Zajec, Opatjeselo; Ivan Sulič, Prvačina; Franc Hvalič, Kromberg; Ferd. Juša, Biljana. — Vsem prijateljem in znancom ter ljubljanskim dekletom pošiljajo pozdrave slovenski ranjenci in bolniki iz bolnišnice ob Adrij: Gorše Ivan, Mavrin Marko, Simonc Matija, Starman Ivan, Kveder Zmagoslav, Košir. — Slovenski topničari pošiljajo z bojišča pristrčne pozdrave vsem slovenskim ženam in dekletom: Matevž Dragan, Novo mesto; Franc Bevc, St. Rupert; Ivan Resnik, Birčna vas; Josip Kavšek, Zatičina; Franc Jordan, Raka; Ivan Krasovič, Vrhnik; Ivan Kapelj, Košana. — Srčne pozdrave pošiljajo svojim staršem, ženam, otrokom in vsem domačim ter prijateljem in znancom: Josip Dovgan, Ležeče-Divača; Anton Valentič, Il. Bistrica; Matevž Sabernik, Bled; Mihael Kogoj, Kanal; Lovrenc Toroš, Medova; Vincenc Švara, Komen. — Najlepše pozdrave beli Ljubljani pošiljajo Karol Kupak, J. Cernj, J. Bilic, J. Križanec in tovariši. — Pozdrave čitateljem »Slovenca« pošiljajo z bojišča: Četovodja Jožef Leban, Anton Kolarič, Andrej Velikonja in Matija Gulič. — Vsem Slovincem in Slovenkam pošiljamo iskrene pozdrave slovenski fantje pri oddelku strojnih pušk: Narednik Stefan Snoj, Črnuče; četovodja Alojzij Barbič iz Sv. Križa; poddesetnik Martin Pavšič, Zelena Jama; Anton Mazarol, Žužemberk; Franc Mavšar iz Črmošnic; poddesetnik Josko Brdavs, Straža. — Braneč domovino pred sovražnim vpadom, pošiljamo najlepše pozdrave: Četovodja Andrej Ilc; desetnik Anton Mežnar; desetnik Jože Srebrnjak; Franc Bratun; desetnik Albin Kolenc; Jože Anžič; poddesetnik Leopold Masterle; Jože Birk. — Podpisani pošiljamo z bojišča srčne pozdrave vsem čitateljem našega ljubega »Slovenca: Desetnik Valentin Pavli; J. Jančar, J. Marolt, J. Lukancič, J. Sever, F. Pogačar, J. Pirc, A. Pajser, J. Komelj, Matej Koželj, J. Kožar in vsi drugi tovariši. — Pozdrav Slovincem in Slovenkam pošiljajo iz granatnega ognja: Četovodje Terčič Vinko, Lorber Anton in Kaiser Jakob; desetnika Ahčin Rudolf in Kuzler Ivan; poddesetnika Berčič Alojzij in Grat Jakob; inf. Perko Andrej, Povž Anton, Maček Jožef, Hazai Fr. — Slovenski telefonisti, zbrani v lični hišici tik za vojno črto, dobro založeni s kostanjem, pošiljajo vselej pozdrave čitateljem »Slovenca: Predmojstra Franc Drogenik in Franc Kren; telef. H. Špendau; čast. sluga Zdravko Vidovič; desetnik Jože Redej. — Vsem čitateljem »Slovenca« in vsem slovenskim dekletom pošiljajo prijazne pozdrave z bojišča: Predtopničarja F. Suštar in S. Brenc, četovodja F. Ula. — Srčne pozdrave očetom in materam, bratom in sestram ter slovenskim dekletom pošiljajo z bojišča: Desetnik Janez Pold, Mojstrana; poddesetnik Franc Prezelj, Davče; Franc Hribar, Krajnebrdo-Domžale; Maks Pezdriknik, Dovje; Franc Tršan, Hraše; Ivan Levstek, Gora p. Sodr.; Pavel Perčič, Staniče; Aleksander Jesih, Belčvirh; Tomaž Žabkar, Škocjan; Jožef Ličen, Črniče; Franc Pustotnik, Zagorje o. S.; Jožef Radkovič, St. Jernej. — Vsem znancom in prijateljem s Primorskega, posebno pa brislim beguncem pošilja pozdrave Ivan Lenardič, prost. koles. bat., sedaj v bolnišnici v Feldbachu. — Srčen pozdrav vsem vaškim faranom pošilja Franc Ravnikar, Vidra pri Vačah. — Pozdrav z bojišča pošilja Zvolci. — Pozdrav s četrtga bojišča pošilja Ivan Odlezek. — Slovensko moštvo civ. del. odd. na Ruskem Poljskem pošilja »Slovenčevim« čitateljem najlepše pozdrave.

Pogrešane družine s Primorskega.

Alojzija Beltran, sedaj v Ponovičah št. 2. p. Litija, Kranjsko, išče svojega moža iz Vogerskega št. 115. Njegov naslov v »Slovenca« je bil pomanjkljiv. — Iščejo se Josip in Marija Jarc in njegova sestra, doma iz Volčjedrege št. 121. Pojasnila prosijo Josip Jarc, Spodnja Šiška št. 89, Ljubljana, gostilna Vodnik. — Išče se Jožef Miheli, k. und k. Landsturm-Etappenbaon 4/404; pojasnila prosijo njegova žena Justina Miheli, begunka, prej vas Federjevo št. 101 (po domače »Zniderjevo«), županstvo Rihenberg, sedaj na Dolenjskem, Mala vas št. 5, p. Dobrepolje. — Išče se Leopold Miheli, k. und k. Retablirungstation, Brixlegg, Tirol; pojasnila prosijo Justina Miheli, begunka, sedaj na Dolenjskem, Mala vas št. 5, p. Dobrepolje. — Kdo vé, kje se nahaja Anton Urdih, doma iz Gorice, sedaj vo-

jak. Za časa italijanske ofenzive smo morali bežati. je služboval v konjski bolnišnici v Radgoni, sedaj ne vemo, kje je. Kdor ve, kje se nahaja, naj sporoči njegovim staršem na naslov: Andrej Urdih, Loides-
thal 182, P. Velm Götzendorf, Nižje Avstrijsko. — Josip Peršič, 27. dom. pp., sedaj v k. und k. Res.-
Spital Nr. 1, 1. odd., Ribnica na Kranjskem, išče svoje starše, doma iz Kronberga št. 60 pri Gorici. — Josip Lukežič, Fahrkanon., k. und k. F. K. R. Nr. 28, Szombathely, Ogrsko, išče Jožefa Lukežič, doma iz Renč. — Furlani Francišek, doma iz Dornberga št. 102 pri Gorici, išče svoje tri hčerke: Alojzijo, Kristijano in Antonijo. Ako kdo kaj ve, kje se nahajajo, prosim vlijudno, naj mi sporoči na naslov: Francišek Furlani, k. und k. Stabiles Pflerspital, Thesen bei Marburg. — Leban Marija, bivajoča v Rauchenwarth, pošta Himberg (Nižje Avstrijsko), išče svojega moža Petra Leban, kakor tudi Stefana Leban, ki so bivali v Dolenji Trebuši nad Čepovanom na Goriškem. — Jožef Zuchiaty iz Medane v Brdih, rojen leta 1879, služil pri k. k. Landsturm-Inf.-Reg. Nr. 27, 3. Komp. Do 10. septembra mi je vedno pisal, od tedaj ničesar več. Kdor bi kaj o njem vedel, je naprosen sporočiti vsako Teodoru Simčič, Pendice di Scandola, Trst, kateri s hvaležnostjo vsako obvestilo sprejme. — Marija Sinigoi, begunka, Zatična 50, Dolenjsko, išče svojega moža, ki služi pri 8. topniškem polku. — Išče se Marija Furlani, stanujoča v Gorici, Via Antonio Canova št. 5. Ko bi kdo kaj vedel, naj blagovoli naznaniti družini Saksida v Ljubljani, Konjušna ulica št. 12. — Franciška Bagon, stanujoča v Slatinah št. 55, p. Rečiška vas na Paki na Stajerskem, išče svojo mater Ano Maurič, doma iz Vrtojbe št. 65. Imenovana je baje v nekem begunskem taboru. Ako kdo ve za njo, se prosim, zgorajnji naznaniti. — Leopold Stantič, k. u. k. Res.-Spital, Petrinum, Zimmer Nr. 32, Urfahr-Linz, išče družino Stantič iz Temnice št. 36. — Albina Martelanc, Wagner pri Lipnici, baraka 47, išče Terezijo Abramčič, njenežga moža Antona, Ljudmilo in Raifa Martelanc, vsi iz Bukovice št. 94. — Stefan Marušič, begunec, Bilov, p. Kralovice, Češko, išče svojega brata Jakoba Marušič iz Mirna in Franciško Tomšič, rojeno v Opatjensku, bivajoča v Gorici. — Anton Bensa, Rekonn.-Abt. des Inf. R. Nr. 17, Scheifling, Stajersko, išče svojo mater Katarino, brata Josipa in Ernesta in sestro Katarino, vsi iz Sempasa. — Josip Tomšič, 27. dom. pp., 1. s., sedaj na bojišču, išče svojo družino, doma iz Solkana. — Gefr. Franc Humar, I. R. 37, 4/XXIV. M. K., Gruppe Major Demuth, sedaj na bojišču, išče svojo sestro Emilijo Humar iz Sempasa št. 46 (pri Gorici). — Franc Gomilšek iz Ladri, županstvo Libušnje pri Kobaridu, ne ve za svojo družino že od začetka italijanske vojne. Ako kdo kaj ve za njegovo družino, naj sporoči na naslov: Franc Gomilšek, k. u. k. M. A. A. 66/97, sedaj na bojišču. — Prejeli smo pismo, naslovljeno na sorodnike nekega Bruno Mladovih, starega 6 let. Komur bi bil znan naslov njegovih sorodnikov, naj ga naznani na naslov: "Sekretariat für Einberufene beim Hilfskom. f. d. Flüchtlinge aus dem Süden" na Dunaju I., pod št. 7758. — Janez Gerbec, sedaj na Dunaju X., Puchbaumgasse 55, pri Alt. Arb. Abt., bi rad zvedel, kje se nahaja moj sinček Janez Gerbec, doma iz Doblarjev pri Ročanju. Ob izbruhu vojne z Italijo sem moral oditi k vojakom ter sem mojega sina pustil pri mojih sorodnikih. Potem ko so Italijani vdrli in odpeljali vse v Italijo, od takrat ne vem, kje se nahaja ne on in tudi Franciška Lazar iz Doblarjev, pri kateri je bil moj sin pod št. 24. — Ali ve kdo, kje se nahaja moja družina Anton Nanut št. 189 iz St. Petra pri Gorici. Do 7. avgusta so bili še vsi doma. Pojasnilo prosim Anton Nanut, k. k. Landsturm Eisenb. Sich. Offiz. Wache, vojna pošta št. 26. — Podpisani se sedaj nahajam kot begunec v Varpolju 14, p. Rečica, Savinjska dolina, Stajersko. Pogrešajo se moji štirje sinovi, ki so bili na fronti v Galiciji. Ako kdo kaj ve o njih, naj blagovoli poročati meni. Ivan Cotič, Bilje pri Gorici. — Rozalija Petrovič iz Renč pri Gorici, kot begunka v Zwerendorf št. 49, Angern, Nižje Avstrijsko, išče svojo desetletno hčer Amalijo Petrovič, katero so poslali iz neke bolnišnice v Trstu neznanu kam. Kdor bi kaj vedel o njej, naj blagovoli sporočiti njeni materi. — Ivana Devetak vpraša po tasta Ivanu Devetak. Bil je nekaj časa v Lipnici. Iz Lipnice se je podal ne ve se kam. Doma je iz Mirnega pri Gorici. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči na naslov: Ivana Devetak, begunsko taborišče, Bruck a. d. L. — Alojzij Pipan, k. u. k. Res.-Spital Kremsier, Abt. VII., Kamnik, Gorenjsko, išče svojo ženo Viktorijo Pipan, begunko iz Svetega (Sutta) št. 55 pri Komnu. Kdor bi vedel za njeno sedanje bivališče, naj mu to naznani. — Jožef Mihelj, k. k. Landsturm-Etappenbaon 4/404, St. Veit a. d. Glan, Koroško, išče svojo ženo Justino z 8 otroci, doma iz Pedrovega št. 101, pri Rihemberku. — Mihael Kogoj, k. u. k. Inf. R. Nr. 7, 5. Baon, 19. Komp., 4. Zug, sedaj na bojišču, išče

brata svoje soproge, Jožefa Kamenšek, doma iz Ročinja his. št. 141 pri Kanalu. — Iščem svoje starše iz Krestenice pri Kanalu; od začetka vojne z Lahom ne vem nič o njih. Dobrotna poročila prosim na naslov: Franc Goljevšek, Div. Seh. Z. K. Nr. 6, seda na bojišču. — Marija Bucik, Kalsdorf 28 pri Gradcu, išče Stefana Mavriča iz Preslesja. — Terezija Kumar, Maribor ob Dravi, Tegetthofova ulica 16, išče Marijo Bornej iz Gorice, Via del Salcano, Antonijo Krajnik iz Gorice, Via del Bosco 17 in Franciško Grien iz Gorice, Livada 42. — Korporal Franc Kundič, k. u. k. 5. A. K. Mannschafts-Rekonvaleszenzstation, Feldpost 339, išče družino Andreja Martelanc iz Vogarskega 29. — Grmek Mihael, k. u. k. Kriegsspital W. Neustadt, Baracke 5, išče očeta Jakoba Grmek iz komenskega okraja. — Rozalija Petrovič, Zwerendorf Nr. 49, Angerse, N. O., išče svojo hčerko Amalijo Petrovič iz Orekovclj. — Pavlin Jožef, k. u. k. Mil. Bauaufsicht, Glockenabnahme, St. Ruprecht bei Klagenfurt, išče svojo družino iz Komna 57. — Rozi Gostiša, Idrijski log, p. Črnič, išče družino Ivan Pahor. — Harej Johann, k. u. k. Res. Spital 21, B. Abt., Zimmer 6, Wien 13-4, išče Rozalijo Harej z družino iz Dornberga št. 12. — Rozina Petrovič, Sedevčič, obč. Bate, pošta Čepovan, išče mater in dve sestri ter brata iz Gorice, Via Coronini 2. — Medvedšek Franc, k. k. Landst. Baon. 193/IV., išče svojo družino iz Renč 16. — Anton Dominik, k. u. k. Grupp. Kmdo., II., Subabschnitt, Abt. Hptm. Busić, išče svojo družino iz Taborš pri Dornbergu št. 38. — Vinko Krivec, misionar, Ljubljana, Tabor 12, išče Rozalijo Gorjup iz Biljane. — Beltram Jožef, Inomost, Jesuiten-Kolleg., išče staršice iz Bukovice.

Vsi begunci, ki iščejo svoje, se opozarjajo, da nam pišejo vedno razločno in lahko čitljivo ter naj vedno natančno označijo svoj prejšnji in sedanji naslov in pa zadnji naslov tistega, ki ga iščejo.

Poslani naslovi.

Naznanjamo, da se nahajamo kot begunci 9 družin iz Oseka, Primorsko, na Sapu, p. Šmarje, Dolenjsko, namreč: Ant. Toplikar, Franc Rožič št. 13, Ivan Gleščič, Fr. Remec, Fr. Hrovatin, Josip Vouk, Katarina Gleščič, Fr. Rožič, št. 14 in Ant. Remec. — Razen cerkvenikov družine iz Oseka se nahaja tudi Andrej Rijavec z družino, Angela Gleščič, št. 89, in vdova Marija Rožič, št. 26, vsi iz Oseka, s svojimi družinami v Kerndorfu, p. Mitterdorf pri Kočevju.

Pri omotičenju in bolečinah v glavi, šumenju v ušesih, tesnobi v prsih in srčnem utripanju, kar vse je posledica zaprtosti, odpravi naravna »Franc Jožefa« grenčica hitro in brez težko vzroke motenja prebave in doseže gotovo prenehanje vrenja. Znameniti strokovni zdravnik za želodčne in črevesne bolezni, prof. Oser, predsednik c. kr. dež. sanit. sveta na Dunaju, je velikokrat uporabljal Franc Jožefa vodo ter je že z malo množino iste dosegel zadovoljive uspehe.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega ljubljenega očeta oziroma strica, gospoda

Luka Tercelj

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, vsem sorodnikom in znancom, ki so spremlili nepozabnega rajnika na njegovi zadnji poti.

LJUBLJANA, 13. novem. 1916.

Žalujejoči ostali.

Izurjen in v svoji stroki j ko vesten

sirar

želi službo spremeniti. Je oženjen in prest vojaščine. Ponudbe naj se določijo na upravnistvo »Slovenca« pod št. 2668.

!! Ključavničarji, kovači, strugarji

se sprejmo v trajno delo.

Kranjska tovarna železnine
2667 A. NAGEL, Kamnik.

Želela bi vstopiti v župnišče za

KUHARICO

Katarina Klinkon iz Poljubinja štev. 74, pošta Podmelec, krščanskega vedenja, razumna v gospodinjstvu ter srednje starosti. 2265

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2383

Učenec

priden, poštenih staršev se sprejme v galanterijsko trgovino. Ponudbe na upravnistvo Slovenca pod »Učenec 2628«.

Ob pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka SLADIN je najbolj zdrava in najcenejša

hrana za dojenčke.

S Sladinom se lahko odpomore pomanjkanju mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe Eme pl. Trnkoczy, soproge lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzin malček s Sladinom (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se more Sladin najtopleje priporočati.

Dobi se pri lekarju Trnkoczyju v Ljubljani poleg rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstädterstr. 25, Radeckplatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

2470

Kdor hoče stopiti v dotiko s sorodniki v Ameriki in dobiti od njih denarne podpore in pisma, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj popiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavetju naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vtakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova razločno zapiše tale naslov: Henry C. Zaro, Bankier per Adresse Dresdner Bank, Berlin W. 8.

Enonadstropna hiša

s pravico do premoženja meščanske korporacije kamniške je

naprodaj.

Ponudbe sprejema in daje pojasnila dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku na Gorenjskem. 2627 3

Hiša

s sadnim vrtom in eno njivo je naprodaj v Ribnici št. 44. Natančni pogoji se izvedo pri gosp. MARIJI VOVE v Ribnici št. 29. Dolenj.

Lovski pes,

črnorjav z belimi progami in ovratnikom se je izgubil. — Najditelj naj se oglasi pri: Franc Pengov, v Šmarje

V najem se odda 2663 (2)

žaga

na dve oziroma 3 rezi s cirkularno, ob državni cesti v Idriji. — Natančna pojasnila in pogoje je izvesti pri posestnici J. Kogovšek v Idriji.

Iščem in prosim za naslov svojega brata

Rudolfa Trampuž-a,

(sina pokojnega nadučitelja Josipa), iz Kostanjevice štev. 28 na Krasu ter prosim sedanji naslov bivšega vikarja v Kostanjevici na Krasu g. Bratina. V slučaju, da županstvo Temenica ali kdo drugi ve o naslovu gori imenovanih, prosim, da mi to naznani na naslov: Trampuž Anton, bivši sodnijski uradnik v Gorici, sedaj c. kr. četovodja, k. k. Lst.-Wachbaon Nr. 30. Piesting pri 2664 W.-Neustadt N.-O. (3)

Baterije

in ovoje (hilze)

za 1282

električne žepne svet.

po najnižji ceni pri

K. A. KREGAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-23.

Edina največja razpoložljiva elektr. žepnih svetilk na Kranjskem.

Za V. avstrijsko vojno posojilo

sprejema predprijave že sedaj

2662 (4)

Kranjska deželna banka v Ljubljani

Za OREHOVE

ter javorove, jesenove, češnjeve in macesnove

HLODE

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa

PETER ANGELO,

žaga, Seebach pri Beljaku, poprej Ljubljana

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.

3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. R.